

Visiem vēlam gaišus, sirsnīgus un
mīlus Ziemassvētkus!

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 99
(11 732)

Trešdiena, 2021. gada 22. decembris

Kamanas ziemā – lieliski!

Ilonda Reita
vizina rīdzinieci
Inesi Upenieci ar
meitu.

Snēpeles
zirgu sētā šogad
viesu daudz –
visas brīvdienas,
arī darbdienas
esot piepildītas,
stāsta biedrības
Eguss vadītāja
Ilonda Reita.

Cilvēki vizinās ne tikai kamanās sniegotajā laikā, bet arī ratos. Vieniem tas ir jauks, kopā ar ģimeni pavadīts laiks, citiem – dāvana dzimšanas dienā vai kāzu izbrauciens, vēl kādam tas atgādina bērnību, kad ikdienā ar zirgiem braukts bieži. Daudzi kamanās nekad neesot sēdējuši, jo pēdējos gados sniegs pie mums ir diezgan reta parādība. I.Reita piebilst, ka pandēmijas laikā pieaugusi svētku svinēšana dabā: ja tas vēl tiek savienots ar vizināšanos pajūgā pāri laukiem un cauri mežiem, ikviens gūst tikai pozitīvas emocijas un enerģiju. Braucēji bieži skanīgi dziedot *Iejūdz, bāliņ, kumeliņu sirmo, Teci, bērīt, asi kalto* un citas melodijas, jo dziesmu par zirgiem latviešiem ir daudz.

Daina Täfelberga, Alberta Dintera foto

Dalies mīlestībā! – tradīcija turpinās

Jau vairāk nekā 25 gadus Kuldīgā pirms Ziemassvētkiem norit labdarības akcija *Dalies mīlestībā!* – šogad par vietējo uzņēmēju saziemoto naudu sagādāto dāvanu maisiņu saņem 93 seniori.

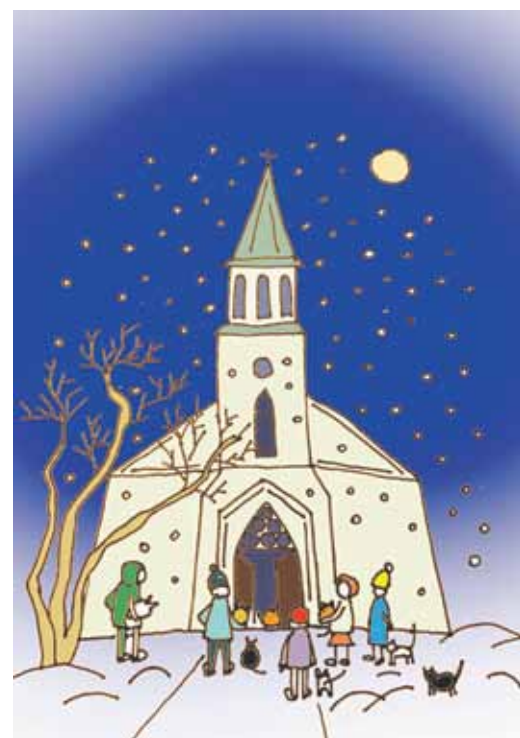
Kopš pirmsākumiem akciju koordinē tagad pensionētā skolotāja Irma Gertnere. Viņa stāsta, ka toreiz iniciatīva nākusi no uzņēmēja Modra Fokerota. Viņš piedāvājis skolotājai ar V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas audzināmo klasi iepriecināt veclaudis. Biznesa cilvēki bijuši atsaucīgi un ir dāsni joprojām, tikai pašiem trūkst laika sarūpēt dāvanas un nogādāt tās uz mājām. Vēlāk iesaistījušās citas klases no ģimnāzijas un arī pārējās pilsētas skolas. Rīkošanā pievienojusies uzņēmēja Ieva Fokerota-Šimane. Senioru sarakstu iepriekš devis sociālais dienests, bet jau trešo gadu ir sadarbība ar Latvijas Samariešu apvienību. Tagad visa dāvanu gatavošana un izvadāšana ir lielākoties uz Irmas un Ievas pleciem, jo epidemioloģisko nosacījumu dēļ skolēni vairs nedrīkst līdzdarboties.

I.Gertnere atceras, cik ļoti atsaucīgi un ieinteresēti bijuši bērni, par uzņēmēju ziedojumiem sagādāto papildinājuši ar kādu burciņu no mājas krājumiem vai citu dāvaniņu: „Labdarība bagātina pašu – iepriecina ne tikai apdāvinātā, bet arī dāvinātāja sirdi. Diemžēl tagad bērniem dāvināšanas prieks atņemts. Jācer, ka pandēmija drīz beigsies. Ceturtdaļgadsimtā daudz kas mainījies, īpaši pēdējos gados, bet akcijas *Dalies mīlestībā!* tradīcija palikusi noturīga.”

Daina Täfelberga
Lailas Liepiņas foto

Kuldīdzniecei Almai Ritai Godunovai pēc dažiem mēnešiem jau 90, bet viņa jūtas ņipra un moža. Dzīvesprieku stiprinājis akcijā *Dalies mīlestībā!* sarūpētais dāvanu maiss, ko nogādājusī tās rīkotāja Irma Gertnere.

TICĒJUMS:

lai būtu daudz naudas,
Ziemassvētku vakarā melns kaķis
jānes ap baznīcu.

→ 13. lpp.

PERSONĪBA

Rudīte Losāne:

„Dievs neprasa
visu atdot
otram, sev neko
neatstājot. Kad
parūpēsies par sevi, vairāk
varēsi palīdzēt citiem.”

→ 10.-11. lpp.

TIESA

Kuldīgas tiesu namā pieci
tiesneši izskatījuši **2363 lietas:**
2241 civillietu, 98 krimināllietas
un 24 administratīvo pārkāpumu
lietas.

→ 7. lpp.

SPORTS

Kāpēc **Inesei Leinātei** patīk
basketbols? „Mani aizrauj
kustēšanās un būšana kopā.”

→ 17. lpp.

Kā klājies **lauku tūrismā.**

→ 2. lpp.

Nākamais Kurzemnieka numurs iznāks TREŠDIEN, 29. DECEMBRĪ.

Reklāmu un sludinājumus var iesniegt
šodien, rīt un pirmdien no 9.00 līdz
12.00 un otrdien, 28. decembrī,
no 8.00 līdz 9.00.

Trešdien, 29. decembrī:

- Šīgada vērtējums un prognozes.
- Vardarbība: kā atpazīt, ko iesākt.
- Gada labākie sportisti.
- Policists Kaspars Šabāns.
- Uzbekistānas piezīmes.

ISSN 1407-9755

REDAKCIJAS SLEJA

Paldies par šo gadu! Būsim kopā arī nākamo

Gada nogalē un jo īpaši Ziemassvētkos vispirms gribētu pateikties tiem, kas šajos avīzei tik sarežģītajos laikos ir palīdzējuši, atbalstījuši, iedvesmojuši. Jūs jau zināt – grāmatu var rakstīt viens un pamazām. Bet laikrakstu rada komanda, turklāt tas jādara ātri. Un mūsu mazajā radošajā biznesā tas notiek vēl arī ciešā saķēdē ar reklāmdevējiem, ar avīzes pārdevējiem, ar pastniekiem un citiem. Visiem minētajiem vislielākais paldies par šo gadu!

Īpašu cieņu un pateicību izjūtu pret kolēģiem, kuri spēja pārorientēties un brīžiem darīja vairāk, nekā spēj, lai kompensētu viņsaules aizgājušās žurnālistes, ļoti radošas personības Ingūnas Spulnieces zaudējumu. Mazā kolektīvā katrs darbinieks ir īpaša vērtība.

Bet reti kurš izdevums spēj iztikt bez ārštata autoriem, un mums tādu šogad tiešām bijis daudz. Viņi ienesuši savu rokrakstu un stilu, *Kurzemnieka* saturu bagātinot. Paldies Mārītei Milzerei, Ievai Rupenheitei, Katrionai Luīzei Rožlapai, Alisei Volanskai, Rasmai Zvejnieci, Līgai Gabrānei, Jolantai Hercenbergai, Kristīnei Āboliņai, Aucei Mūrnieci, Katrīnai Spulnieci-Aišpuri, Aijai Kņazei, Aijai Puzarelei, Dacei Nastevičai, Evelīnai Vasiļčikai, Eduardam Skabim un citiem.

Arī nākamgad turpināsim iznākt divas reizes nedēļā, turpināsim sadarboties ar deviņiem citiem reģionālajiem laikrakstiem, stāstot par dažādām vides tēmām, kopā ar Saldus, Talsu un Liepājas kolēģiem izdosim pielikumu *Kas kultūrā Kurzemē*, bet ar pašvaldības atbalstu – *Radošo Kuldīgu*. Atkal piedalīsimies

dažādos konkursos un projektos, lai būtu iespēja saturu pilnveidot.

Pusgadu esam nodzīvojuši lielākā novadā, un pamazām redzams, kas izdevies, kas jāattīsta. Bet pašvaldības darbs ir tikai viena no jomām, kas ir vietējā medija redzeslokā. Zinām, ka daļai lasītāju ļoti patīk intervijas ar iedvesmojošiem ļaudīm, daļai – ceļojumu apraksti, daļai – sporta reportāžas utt., bet daļai jāpalīdz atrast atbildes uz visdažādākajiem jautājumiem un risināt sadzīves problēmas un citas neskaidras lietas. To visu esam darījuši un to turpināsim.

Vairāk uzmanības veltīsim mājaslapas www.kurzemnieks.lv modernizēšanai un tam, lai tās sniegtās iespējas paplašinātu.

Lai arī mazāk aktīvi nekā citus gadus esam iesaistījušies pasākumos ārpus redakcijas un tas lielākoties norakstāms uz kovīdu, šis laiks toties devis apjausmu par to, ka var strādāt citādi, ka dažādie izaicinājumi raisa radošu pieeju. Tik skaidrs kā nekad līdz šim ir tas, ka lielākoties tas atkarīgs no katra paša. No uzņēmības, no drosmes riskēt, no ieguldītā darba, iniciatīvas un atbildības izjūtas. Mēs neesam ielaiduši sevī *#vissirslikti*, un to patiesi vēlu katram mūsu lasītājam un sadarbības partnerim – lai viss ir labi un vēl labāk!

Lai drošs, mierīgs, veselīgs jūms katram jaunais gads!

Ar cieņu – Daiga Bitiniece,
laikraksta *Kurzemnieks*
galvenā redaktore

PAR KURZEMNIEKU

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotnē.

Radošs, atraktīvs un vienu soli priekšā

Evija Hauka, SIA TVNET grupa žurnāliste:

– No laika *Kurzemniekā* man palikušas fantastiskas atmiņas. Strādāju kā korespondente no 2000. līdz kādam 2005. gadam. *Kurzemnieks* gan tolaik bija, gan tagad ir viens no spēcīgākajiem un labākajiem reģionālajiem medijiem. Lai gan drukāto avīzi nopirkt nevaru, tās digitālo versiju gan vēl lasu. Redzu, ka *Kurzemnieka* virtuālā telpa ir veidota ļoti labi, – tā ir pārskatāma, viegli uztverama. Ieejot *Kurzemnieka* portālā, var pilnīgi iegrimt, un tas ir viens no rādītājiem, ka viss notiek, jo ir interesanti. Laikā, kad tur strādāju, *Kurzemnieks* vienmēr bija progresīvs, radošs, atraktīvs, foršs un dulls! Vienmēr soli priekšā. Tur bija apvienotas ļoti svarīgas lietas: no vienas puses – profesionalitāte, no otras – sirsnīga, cilvēciska, draudzīga gaisotne. Daudz smējāmies. Atceros, ka ik pa brīdīm pavērs redaktore Daiga Bitinieces durvis, un viņa teica: „Meitenes, kas te atkal notiek, ko?” *Kurzemniekā* esmu apguvusi tādas prasmes, ko lietoju joprojām. Strādājot ar lielāku teksta apjomu, iemācījos atšķirt būtisko no mazāk svarīgā. No spilgtiem rakstiem atceros traģisku gadījumu kādā pagastā. Bija auksti, un kāds puisis plānās drēbītēs bija apmaldījies mežā un no telefona zvaniņš, mēģinājis izsaukt palīdzību, iecirkņa inspektors braucis un meklējis, tomēr nav atradis. Puisis nosala un aizgāja bojā. Mēs plaši to toreiz aprakstījām no dažādiem aspektiem. Domāju, ka drukātai avīzei nākotnē ir, taču, laikam ejot, tas būs ekskluzīvs formāts. Cilvēks avīzi izvēlēties tāpēc, ka gribēs citādākas sajūtas – gribēs sajūst smaržu, to, kā rokās tā čaukst, var atvērt un lasīt. Ja autobusā vai vilcienā lasīsi drukātu avīzi, tad visi tev pievērsīs uzmanību, jo lielākā daļa taču skatīsies telefonos. Tomēr liela nozīme būs informācijas pieejamībai elektroniski.

TRĪS PAR VIENU

Kādas tendences tūrismā parādīs otrs pandēmijas gads?

Jāievieš dzīvesstila uzņēmumu klasifikācija

1. Asnāte Ziemeļe, asociācijas Lauku ceļotājs prezidente:
– Salīdzinot ar iepriekšējā gada vasaru, vietējo klientu skaits lauku tūrismā ir samazinājies, jo šogad atkal varēja braukt uz ārvalstīm. Joprojām vairāki pakalpojumi bija ierobežoti, jo tika prasīti sertifikāti, bet mūsu valstī tie nebija pietiekami, lai uzņēmējiem nodrošinātu apriti. Joprojām nav atgriezušies ārvalstu klienti, īpaši no trešajām valstīm: Krievijas, Ukrainas, ASV utt. Nozarē vēl valda vispārējais apjukums.

Situāciju ietekmēja arī nodokļu

Trīs prioritātes

2. Artis Gustovskis, Kuldīgas novada pašvaldības eksperts, Kurzemes tūrisma asociācijas vadītājs:

– Pēc Kurzemes uzņēmēju aptaujas var secināt, ka parādījušās būtiskas atšķirības pilsētā un laukos. Šogad pandēmijas dēļ tūristi ļoti cītīgi jau laikus rezervējuši brīvdienu mājas un klusas atpūtas vietas. Ļoti labi gājis tiem uzņēmējiem, kuri piedāvā atpūtu pie ūdeņiem, īpaši jūras piekrastē. Atšķirībā no pagājušā gada, kad orientējāmies uz kaimiņvalstu tūristu pieplūdumu, šogad iebraucēju bija maz, galvenokārt lietuvieši.

Optimismu nezaudē

3. Inese Burdīgina, kempinga Nabīte saimniece:

– Nevar teikt, ka tūristu plūsma atgriezies iepriekšējā līmenī. Kopš pandēmijas vairs nenotiek ne korporatīvie pasākumi lieliem uzņēmumiem, ne sporta, ne skolēnu atpūtas nometnes, arī kāzas un dzimšanas dienas nav tik kuplas kā kādreiz. Tas ir kempingu viesu ievērojamākais

reformas. Daudzi mazie uzņēmēji nespēja segt minimālās obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas darbiniekiem sakarā ar darba specifiku – sezonālā vai nepilnu laiku. Nācās darbiniekus atlaist, vienlaikus zaudējot iespēju pieņemt pasūtījumus, kurus varētu apkalpot kā dzīvesstila uzņēmums, kas gatavs uz situācijas maiņu reaģēt ātri. Lauku tūrisma uzņēmējs ir cilvēks-orķestris, kas pielāgojas situācijai. Ja nav viesu, viņš, piemēram, savā piemājas darbnīcā taisa kaut vai koka Bura-tino vai siltumnīcā izaudzē gurķus

un ved pārdot, līdz tūrisma biznesa atgriežas. Dzīvesstila uzņēmumi jānosaka kā uzņēmējdarbības veids ar attiecīgu specifisku regulējumu. NACE saimniecisko darbību klasifikācijā šādas kategorijas nav. Latvijā ir 90 saimniecību, kas specializējas tieši zaļajās brīvdienās. Alternatīvu meklējumos top jauni piedāvājumi: dabas, militārā mantojuma un citi.

Latvijai nav nekāda vēstījuma ārvalstu viesiem, kādēļ jābrauc šurp. Visām kampaņām un iestrādēm, kādas bija pirms pandēmijas, ir iestājies noilgums.

Būtisku samazinājumu radīja stingrie ierobežojumi rudenī, jo ekskursijās vairs nebrauca skolēnu grupas. Tendence vasarā atgūt aizliegumu laikā zaudēto īsti nepiepildījās. Tūristi gan brauca, bet viesmīlības uzņēmumu kapacitāte nebija pietiekama. Uz īsu brīdi vajadzēja divas, pat četras reizes vairāk darbinieku, kas ierobežojumu laikā atkal jāatlaist. Attiecībā uz darbaspēku zaudējumi ir vislielākie. Tagad arī viesmīlībā nodarbināto ir divreiz mazāk nekā kādreiz.

Guvums bija no vakcinācijas – pieplūdums atkal jūtams pilsētas viesnīcās un krodiņos, kas pērn tika

aizslēgti. Vēl bija tendence, ka uz novadiem sāka braukt bagātie Rīgas tūristi, kurus iepriekš te nemanīja, tie, kuri brauca uz dārgajām, tālajām siltajām zemēm. Tiesa, šie tūristi ir diezgan cimperlīgi, un viņus daudz kas neapmierina. Turpmāk nozarei noteiktas trīs prioritātes: dabas jeb zaļais, digitālais un, ja tā var nosaukt, pārejas tūrisms. Diemžēl Latvijā digitalizācija ir bērns autiņos. Kaimiņu Igaunijā piedāvājums ir ievērojami lielāks. Digitalizācijai īpaši liela nozīme ir mārketingā. Trešā prioritāte saistīta ar pēdējā laika tendencēm, ņemot vērā dažādus aspektus, piemēram, vides pieejamību u.tml.

SUP dēļus, paplašinām aktīvās un veselīgās atpūtas piedāvājumu. Esam ģimenes uzņēmums, 21 gadu turamies, visādām krīzēm cauri tikuši. Esam optimistiski noskaņoti – nāks jauns gads ar jaunām pārmaiņām, un ceram, ka tās būs vairāk pozitīvas.

Daina Tafelberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Pulciņi strādā,
ir darbnīcas jauniešiem

Inta Brasle,
Kuldīgas
novada
bērnu un
jauniešu
centra
direktores
pienākumu
izpildītāja

Pašlaik pusaudži no 12 gadiem pulciņus drīkst apmeklēt tikai zaļajā režīmā – ar sertifikātu. Bērni līdz 12 gadiem tos var apmeklēt ar skolā nodotu negatīvu Covid-19 testu. Pirmsskolas bērni nāk individuāli. Visi pulciņi, kas redzami mūsu mājaslapā www.kuldigasbjc.lv, arī darbojas. Nav neviena, kas darbību būtu apstādīnājis ierobežojumu dēļ. Piedāvājums ir ļoti plašs gan jauniešu mājā, gan tehniskās jaunrades centrā, gan telpu skeitparkā, arī visās novada izglītības iestādēs. Šogad pulciņi bērniem un jauniešiem darbojas arī Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā.

Jauniešiem ziemas brīvlaikā organizējam meistarklases jeb tematiskas pēcpusdienas, iepriekš piesakoties jauniešu mājā Jelgavas ielā 26. Pieteikumus var atrast tās instagrama un feisbuka kontā. 15. decembrī eglītes rotājumu darbnīcu vadīja floriste Santa Kļava. Katrs izgatavoja divus rotājumus: viens ziedots pansionātam, otru varēja ņemt līdzi uz mājām. 16. decembrī tika ceptas piparkūkas. 17. decembrī platformā Zoom jaunieši mācījās gatavot svētku ēdienus. Uzņēmums Coca-cola sarūpēja pārtikas grozu, pavāra meistarklasei varēja pieslēgties jaunieši no visas Latvijas, un visas vietas bija pilnas. Plānota arī Jaungada galda dekoru darbnīca, par to jāinteresējas sociālajos tīklos, un tā paredzēta arī skolēnu brīvlaikā. Skrundas jauniešu centrā notiek šīs pašas Ziemassvētku meistarklases. Jaunieši nāk ar sertifikātiem un piedalās. Arī Alsungā jaunieši var tajās piedalīties.

Iepriekš piesakoties, jaunieši ar Covid-19 sertifikātiem var apmeklēt Kuldīgas telpu skeitparku Virkas ielā. Pirmssvētku periodā tam esam atvēlējuši sestdienas, jo līdz brīvdienām skolēni vēl kārtoja ieskaites un atpūtai daudz laika neatlika. Skatīsimies, cik liels būs pieprasījums vēlāk. Ja gribētāju būs daudz, tad pēc iepriekšēja pieraksta skeitparks būs atvērts vairākas dienas.

LASĪTĀJS VAICĀ

Vai pacientam var atteikt?

Kāda kundze piedzīvojusi nepatīkamu starpgadījumu, jo viņa nav potēta, bet devusies pie ģimenes ārstes, kur pierakstījusies, taču nav pieņemta.

Sieviete stāsta: „Man ir problēmas ar sirdi, augsts asinsspiediens. Biju dakteres Zaueres paciente, tagad meklēju jaunu ģimenes ārstu. Biju divos Kuldīgas doktorātos, abos man atteica, jo neesot vakcinējusies. Trešajā reģistratūrā ļāva pierakstīties, par vakcinēšanos nepajautājot. Un, kad nu bija vajadzība un devos pie ārstes, samaksāju čeku, aizpildīju pacienta kartīti, jau sēdēju pie kabineta, bet iznāca ārste un jautāja: „Vai esat vakcinēta?” Neesmu, jo baidos, vai pote nenodarīs ļaunumu veselībai. Ārste atteicās mani pieņemt un par vakcināciju ieteica saņemt ārstu konsilija atzinumu. Vai ģimenes ārsts var atteikt, ja pacients nav potēts? Vai uz ārstu konsiliju, kas pateiks, vai var vakcinēties vai ne, ir jābrauc uz Rīgu? Vai Kuldīgā vai citviet Kurzemē tāda nav?”

Situāciju komentē Nacionālā veselības dienesta Kurzemes nodaļas vadītāja Anita Zolmane: „Atbildot uz pirmo

jautājumu vienā vārdā – nē. Bet ģimenes ārsts, rūpējoties par savu, prakses darbinieku un pārējo pacientu epidemioloģisko drošību, vēlas, lai pacienti maksimāli būtu vakcinēti. Ministru kabineta noteikumi nosaka: veselības aprūpe tiek sniegta tām personām, kurām ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Tiem, kam sertifikāta nav, ārstniecības iestāde veic Covid-19 testu, ja tas noteikts SPKC algoritmā vietnē www.spkc.gov.lv. Un tas neparedz pacientu testēt ģimenes ārsta praksē.

Savukārt ārstu konsiliji par vakcināciju pret Covid-19 notiek Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā un Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā. Pacientu turp nosūta ģimenes ārsts. Uz konsiliju sūta tad, ja cilvēkam ir anafilakse pēc 1. vakcīnas devas vai anafilakse pēc kādas vielas vakcīnas sastāvā. Citu kontraindikāciju (iesmeslu nevakcinēties – red.) nav. Pats konsilijam pieteikties nevar.

Ja pacientam ir smaga vai vidēji smaga akūta slimība, potēšana jāatliek, līdz veselība uzlabojas. Ģimenes ārsts vai speciālists nosūtījumu uz potēšanu

kādā dienas stacionārā var izsniegt tad, kad vakcinācijai jānotiek paaugstinātas medicīniskās drošības apstākļos:

- * ja ir trombocitopēnija, īpaši imūnā trombocitopēnija (ITP);
- * zināma idiopātiska anafilakse;
- * zināma mastocitoze;
- * iepriekš bijusi anafilakse no citas (jebkādas) vakcīnas;
- * ir IgE (ātrā tipa reakcijas, ne tikai anafilakse) pret vairākiem medikamentiem.

Pie cita ģimenes ārsta var pierakstīties portālā www.latvija.lv vai www.eveseliba.gov.lv.

Ja nav iespējas reģistrēties elektroniski, jānododas pie izvēlēta ģimenes ārsta un jānoslēdz vienošanās.

Piereģistrējoties vietnē www.eveseliba.gov.lv, būtu vēlams ģimenes ārstu e-pastā brīdināt, ka pacients pieteicies, jo ārsti ir ļoti noslogoti un šo ierakstu var nepamanīt. Lai pacients skaitītos pierēģistrēts, ģimenes ārstam no savas puses e-veselības portālā jāapstiprina viņa iekļaušana savu pacientu sarakstā.”

Inta Jansone

Barikāžu
dalībniekiem
atlaidi nesola

Kāds kuldīdznieks jautā, vai barikāžu dalībniekiem mūsu novadā būs nekustamā īpašuma nodokļa atlaide. Un vai atlaide paredzēta tiem, kuri bijuši likvidēt avāriju Černobiļā? Talsu novadā tāda esot.

Atbild pašvaldības nekustamo īpašumu nodaļas speciāliste Elīna Šenhova: „1. janvārī stāsies spēkā oktobrī pieņemtie saistošie noteikumi par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem. Tie paredz cilvēkiem, kuri piedalījušies Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanā, 25% atvieglojumu, bet ne vairāk kā 50 eiro. To nosaka īpašumam, kurā cilvēks ir deklarēts. Lai atvieglojumu piešķirtu, jāraksta pašvaldībai iesniegums, kam jāpievieno avārijas seku likvidēšanas dalībnieka apliecības kopija. Bet barikāžu dalībniekiem šī nodokļa atvieglojumi nav paredzēti.”

Amanda Gustovska

Arī gripa nesauž

Kāds lasītājs interesējās, vai būtu jāpotējas arī pret gripu.

Līdz 15. decembrim Latvijā reģistrēti trīs gripas gadījumi. Tās izplatība ilgst līdz pat aprīļa beigām, un imunitāte izveidojas desmit dienās pēc potēšanas, tāpēc ir ieteicams to neatlikt. Gripas vakcīnu var saņemt kopā ar poti pret Covid-19, ja cilvēkam vajadzīga primārā vakcinācija vai balstvakcinācija, – nevajag plānot intervālu starp abām, informē Slimību profilakses un kontroles centra pārstāve Edīte Tettere.

Epidemiologi atgādina, ka vissmagāk ar gripu slimo vecāki ļaudis un cilvēki ar hroniskām sirds un asinsvadu, plaušu un nieru slimībām, cukura diabētu, hroniskām infekcijām, arī onkoloģijas slimnieki un citi cilvēki ar novājinātu imunitāti. Gripa ir īpaši bīstama maziem bērniem un grūtniecēm.

Šogad valsts samaksātu pretgripas poti ārstniecības iestādēs, vakcinācijas kabinetos vai pie ģimenes ārsta var saņemt tie, kuri pieder noteiktām riska grupām:

- ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas;
- seniori no 65 gadiem, arī pieaugušie un bērni, kuri slimo ar hroniskām plaušu, sirds un asinsvadu, nieru, vielmaiņas, psihoneiroloģiskām slimībām, ar imūndeficītu, cilvēki, kas saņem imūnsupresīvu terapiju, u.c.;
- sociālās aprūpes centru darbinieki un klienti;
- bērni līdz diviem gadiem;
- grūtnieces.

Inta Jansone

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kam jūs Ziemassvētkos gribētu pateikt paldies vai arī kaut ko novēlēt?

Aira Bērzkalne, skolotāja:

– Pirmie, kas nāk prātā, ir tuvinieki, un viņiem gribu teikt paldies, ka spēj izturēt sabozušos ikdienas cilvēku, kas nāk mājās no darba un visu ir darījis godprātīgi, bet reizēm nav bijusi gandarījuma izjūta vai ir kāda sāpe. Un pirmie cieš tuvinieki, kuri ir blakus. Viņiem paldies par izturību un sapratni! Gribas, lai gan tuviniekiem, gan tālākiem radiem viss ir labi un lai šajā laikā, kad visapkārt ir grūtības un negācijas, viņi rod spēku un pozitīvismu. Tūlīt būs Ziemassvētki – tad jau atkal viss būs skaistāk un gaišāk. Gribu novēlēt izturību, kādā nodarbē vai lietā atrast pozitīvo.

Lāsma Veigelte, Turlavas pamatskolas direktore:

– Par atbalstu ikdienā, visu manu rūpju uzklaušāšanu, pareizo vārdu pateikšanu īstajā brīdī lielu paldies gribu teikt manai vietniecei skolā – Ievai Lepsei.

Jana Balode, strādā Kuldīgas slimnīcā:

– Gribu teikt paldies ģimenei un kolēģiem. Mediķiem noteikti vēlū izturību: izturēt, neizdegt un atgūt spēkus. Liels paldies manai mammai, un lai viņai priecīgi un gaiši Ziemassvētki!

Maija Līcīte, mūziķe:

– Jāpadomā. Tā ir plaša tēma, un paldies jau vienmēr var kādam pateikt. Teikšu paldies dzīves pavērsieniem. Jāsaka paldies kādiem augstākiem spēkiem, kuri arī šajā nosacītī grūtajā laikā mums dod bērniņus un dara mums labi. Esam pabaroti un drošībā. Vislielākais paldies ģimenei, ka tā man tāda mīļa un jauka! Gribu novēlēt izturību – cerams, ka kaut kad būs labāki laiki un varēsim būt neapspiesti. Visiem prēcīgus Ziemassvētkus!

Sanita Miltoviča, skolotāja:

– Gribu novēlēt visu to labāko. Pirmām kārtām veselību, izturību, satiecību ģimenē un apkārt mīļus cilvēkus. Paldies gribu teikt saviem vecākiem, kuri diemžēl jau ir aizsaulē. Vēl paldies draugiem un kolēģiem, bet konkrēti vienu cilvēku gan es negribētu minēt.

Ieva Paiča, kuldīdzniece:

– Mīlestību un veselību novēlu pilnīgi visiem! Lai visi turas, dzīvo satiecībā! Liels paldies šajā laikā noteikti medicīnas darbiniekiem un skolotājiem, kuri strādā tik ļoti uzcītīgi un pret savu profesiju izturas atbildīgi.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

ES ZINĀS

VIENKĀRŠOTI NOTEIKUMI
UZŅĒMUMU ATBALSTAM

Eiropas Komisija (EK) pieņēmusi pārskatītās pamatnostādnes par valsts atbalstu, kuru mērķis ir veicināt riska finansējuma ieguldījumus. Riska finansējuma atbalsts ir svarīgs instruments, ko valstis var izmantot, lai atbalstītu inovatīvus un uz izaugsmi orientētus jaunuzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus un noteikta veida vidējās kapitalizācijas uzņēmumus agrīnajā attīstības posmā. Ir precizēti un vienkāršoti noteikumi, pēc kuriem valstis var šādus uzņēmumus atbalstīt un atvieglot tiem piekļuvi finansējumam, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgu konkurenci vienotajā tirgū. Tie stāsies spēkā 1. janvārī.

PAGaidu RĪCĪBA PIE
BALKRIEVIJAS ROBEŽAS

EK nākusi klajā ar pagaidu pasākumiem patvēruma jomā un cilvēku atgriešanās, to mērķis ir palīdzēt Latvijai, Lietuvai un Polijai risināt ārkārtas situāciju pie ES ārējās robežas ar Baltkrieviju. Tie ļaus izveidot ātras procedūras, pilnībā ievērojot pamattiesības un starptautiskās saistības, kas ietver neizraidīšanu. Paredzētas gan izmaiņas procedūrā (pagarināt patvēruma pieteikumu reģistrāciju, uzņemšanā nodrošināt tikai pamatvajadzības, vienkāršot un paātrināt to cilvēku atgriešanu, kuru starptautiskās aizsardzības pieteikums ir noraidīts), gan praktisks atbalsts (palīdzēt reģistrēt un apstrādāt pieteikumus, sniegt atbalstu robežkontrolei, saņemt palīdzību no Eiropola, kas var sniegt izlūkdatu cilvēku kontrabandas apkarošanai).

JAUNI NOTEIKUMI PAR PVN

ES finanšu ministri vienojušies atjaunināt noteikumus par PVN likmi precēm un pakalpojumiem. Pašreizējie pieņemti gandrīz pirms 30 gadiem. Atjaunināts saraksts ar tām precēm un pakalpojumiem, kam valstis var noteikt samazinātu PVN (tam, kas palīdz sargāt sabiedrības veselību, labvēlīgi ietekmē vidi un sekmē digitālo pārkārtošanos). Kad noteikumi stāsies spēkā, valstis varēs konkrētas preces un pakalpojumus, kas apmierina pamatvajadzības, no PVN arī atbrīvot. Savukārt tam, kam ir negatīva ietekme uz vidi un klimatu, līdz 2030. gadam samazinātā likme un atbrīvojumi būs jāatceļ.

ATBALSTA DIGITĀLOS
PRINCIPUS

Saskaņā ar *Eiropabarometra* aptauju septembrī un oktobrī lielākā daļa ES iedzīvotāju uzskata, ka internetam un digitālajiem rīkiem būs svarīga nozīme. Vairāk nekā 80% uzskata, ka to izmantošana radīs vismaz tikpat daudz priekšrocību, cik trūkumu. 56% bažijas par kibernetizāciju, 53% – par bērnu drošību tiešsaistē, 46% raizējas, kā uzņēmumi vai valsts pārvalde izmanto personas datus. Trešdaļa bažijas par grūtībām atslēgties no ikdienas un atrast līdzsvaru tiešsaistē un bezsaistē, 26% – par grūtībām apgūt jaunas digitālās prasmes, kas vajadzīgas, lai sabiedrībā būtu aktīvi. 23% uztraucas par digitālo preču un pakalpojumu ietekmi uz vidi. Lielākā daļa (82%) uzskata, ka ES vajag noteikt kopīgu redzējumu par digitālajiem principiem. Tiem jābūt konkrētai ietekmei, piemēram, 90% uzskata, ka ikvienam, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti vai atstumtības risku, jāgūst labums no viegli pieejamiem digitālajiem pakalpojumiem.

Informāciju sagatavojis
Europe Direct Kuldīgas centrs

Saslimstība nemainīga

Kuldīgas novadā nedēļas laikā ar COVID-19 saslimušo skaits ir tāds pats kā iepriekš – 60.

13. decembrī (kopš jūlija) novadā bija 2223 inficētie, nedēļas laikā skaits pieaudzis līdz 2283. Savukārt divu nedēļu kumulatīvais rādītājs nokrities no 143 uz 123.

Alberts Dinters

Gadiem zog siltumu?

Aizvadītajā nedēļā *Kuldīgas siltumtīklu* feisbuka profilā parādījās ieraksts, ka *Tehnikas ielā 2* konstatēts nelegāls pieslēgums siltumtrasei. Kā vēsta uzņēmums, siltums zagts vairāk nekā desmit gadus un radījis 82 tūkstošu eiro zaudējumus.

Publikācija vēsta, ka *Kuldīgas siltumtīklu* darbinieki pirms vairākiem gadiem un pēdējoreiz vēl pērnā gada rudenī objektu apskatījuši, jo tas radījis aizdomas, tomēr atklāt nelegālo pieslēgumu nav izdevies. Tas pamatīgi noslēpts zem grīdas. Darbiniekiem nācās uzlauzt lūku un noņemt smagu seifu, lai atklātu vienu pieslēguma vietu, savukārt otra atklāta zem flīzetas grīdas. Siltums zagts, apsildot siltās grīdas un radiatorus visā noliktavas tipa ēkā, kas ir nolaistā stāvoklī ar izsistiem logiem. Tas nozīmē, ka siltums brīvi plūdis gaisā.

Nelegālo pieslēgumu *Kuldīgas siltumtīkli* atklājuši 11. decembra rītā, kad konstatējuši, ka trasē ir avārijas noplūde – izplūst karstais ūdens. Sašaurinot zonu un noslēdzot atzaru uz minēto adresi, nonākuši līdz *Tehnikas ielai 2*, kas atrodas bijušās *Lauktechnikas* teritorijā. Sazinoties

Saņem medaļu Par centību

Ar medaļu *Par centību* apbalvoti 35 lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas aprites darbinieki, tostarp kooperatīva *Kuldīgas labumi* valdes priekšsēde Gunita Šternberga un Lauku atbalsta dienesta Dienvidkurzemes pārvaldes vadītājs Ģirts Osis.

Tas ir Zemkopības ministrijas augstākais apbalvojums, kādu kopš 1997. gada pasniedz par ilggadēju, sekmīgu un mērķtiecīgu darbu. To piešķir arī tiem cilvēkiem, kuri aktīvi iesaistās lauku attīstībā un alternatīvajos lauku dzīves veidos, tā veicinot nodarbinātību.

Daina Tāfelbergre

Ja siltuma zādzība privāto uzņēmumā *Kuldīgas agroserviss* pierādīsies, vainīgajiem nāksies atlīdzināt pamatīgus zaudējumus pašvaldības uzņēmumam *Kuldīgas siltumtīkli*. Šāda rīcība pamatīgi iespaido arī citus lietotājus, jo viņiem nākas siltuma zudumu kompensēt.

ar īpašnieku pārstāvi, speciālisti iekļuvuši telpās un pārliecinājušies, ka plūsmas ir pie radiatoriem. Visticamāk, tādēļ, ka tie nav atgaisoti un izsisto logu dēļ aukstajā laikā aizsālušies, bet, sākoties atkusnim, pārplisuši, apkures ūdens ne tikai pieplūdis telpu, bet arī izplūdis uz ielas.

Konstatējot to, pieaicināta pašvaldības policija, un šonedēļ *Kuldīgas siltumtīkli* vērsušies Valsts policijā. Nelegālais pieslēgums bez uzskaites darbojies kopš 2009. gada. Pēc pašvaldības uzņēmuma aprēķiniem patērēts ap 130 MWh gadā. Pēc pašreizējā tarifa 12 gadus siltumapgādes uzņēmumam tas radījis 82 tūkstošu eiro zaudējumus. Atsaucoties uz *Lursoft* datiem, *Kuldīgas siltumtīkli* publiskojuši ēku īpašniekus. Visus šos gadus tās piederējušas uzņēmumam *Kuldīgas agroserviss*, kura tagadējie īpašnieki ir Jānis Morozovs un Andra Pumpura, no 2011. līdz 2014. gadam tas bijis Agris Ešenvalds, bet no 2004. līdz 2016. gadam – Aivars Pumpurs.

J. Morozovs *Kurzemniekam* skaidro, ka nekāda nelegāla pieslēguma neesot, jo savulaik *Lauktechnikā* paši izbūvējuši siltumtrasi un paši ēkas apkurinājuši. Pirms

daudziem gadiem *Kuldīgas siltumtīkli* esot pieslēgušies viņu trasei, solot pēc gada veidot savu tīklu, lai piegādātu siltumu klientiem tālāk, bet tas neesot izdarīts.

Savukārt *Kuldīgas siltumtīklu* valdes priekšsēdis Andris Aniņš paliek pie tā, ka zādzība bijusi, un, ja vajadzēs, ir gatavs konfrontācijai, lai faktu pierādītu.

Valsts policijas pārstāve Madara Šerņova apstiprina, ka *Kuldīgas* iecirknī saņemti divi iesniegumi par iespējamu nelikumīgu pieslēgumu siltumtrasei divās vietās pilsētā. Notikušais tiks noskaidrots resoriskajā pārbaudē.

Alberts Dinters

Kuldīgas siltumtīklu arhīva foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Dzērājs pie dzērāja, naktī draud piekaut

Stāsta *Kuldīgas novada pašvaldības* policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

13. decembris. No paša rīta Skrundā viss mierīgi. Braucam uz veikalu *Elvi* Kuldīgā, jo tur kādam vīrietim esot kļuvis slikti. Kad aizbraucam, viņa tur vairs nav. Arī šajā nedēļā katru dienu jānodrošina kārtība pie vakcinācijas centra. Ar vienienu dienā mūs izsauca uz Skrundas ielu, jo pagalmā iekļūdusi savainota stirna. Paziņojam medniekiem, kuri atbrauc dzīvniekam pakaļ. Pēc pāris stundām dodamies uz Priedaini, kur pie veikala guļ vīrietis. Viņš ir pamatīgā reibumā un tiek sodīts. Raiņa ielā guļ tāds pats bēdubrālis, kurš arī tiek pie soda. Izglītības nodaļa lūdz iebraukt mājās, kurās reģistrēti bērni, bet tie neiet nevienā skolā. Tā var gadīties, jo daudzi ar vecākiem izbraukuši uz ārzemēm, mācās tur, bet nav izdeklarēti. Braucam pakaļ kārtējam dzērājam, kurš *Ķelšu ielā* aizmidzis elektriskajos ratiņos. Nogādājam mājās ar protokolu azotē. Zvans: pie kāda veikala nozagts velosipēds. Atklājas, ka nozagts nav, tikai samainīts. Lūdzam sazināties ar Valsts policiju (VP).

14. decembris. Garāmgājējs ziņo, ka Vārmes bērnu dārzam no jumta krīt sniegs. Lūdzam vadību pārliecināties, ka bērni ir drošībā un jumts notīrīts. Piltenes ielā vairāki nepilngadīgie smēķējoši. Noķeram viņus, un visi tiek pie procesa. Skrundas ielā vīrietis tiek pie brīdinājuma, jo atrodas ar atvērtu alus bundžu rokās. Viņš pārkāpumu uzreiz novērs. Kāda ietve Baznīcas ielā nav notīrīta un ir slidena.

Braucam uz Dzelzceļa ielu, jo nama kāpņu telpā guļ dzērājs. Jā, guļ, bet nevar piecelties, jo mugurā iemetusies krika. Dzēris ir, bet uzvedas adekvāti, orientējas apkārtnē, tāpēc šoreiz tiek pie brīdinājuma. Vakarā zvana no Ventspils ielas, jo tur nozagta automašīna. Lūdzam sazināties arī ar VP.

15. decembris. Naktī mums ziņo, ka kādās mājās izcēlies konflikts. Kad policisti ierodas, abi cilvēki dodas gulēt. No rīta zvana no vakcinācijas centra, ka tur atrodas neapmierināts vīrietis, kuram pote atteikta, jo viņš ir dzērumā. Nogādājam mājās ar visu protokolu. Pēcpusdienā zvana no *Ēdoles*, ka vairāki skolēni, iespējams, lietojuši alkoholu un aizgājuši no skolas. Lūdzam uzrakstīt iesniegumu. Pēc pāris stundām atkal zvana no *Ēdoles*, ka pieturā sēž divi alkohola cienītāji. Paziņojam VP. Kad atbrīvojami, uz iecirkni nākas vest kārtējo dzērāju no Baznīcas ielas. Braucam uz Dzintaru ielu, kur izcēlies ģimenes konflikts. Vīrietis ir skaidrā, un viņam nepatīk, ka reibumā ir sieva.

16. decembris. Desmitos apbraukājam Skrudu un Rudbāržus. Pārbaudām, vai Liepu ielā kāds grāvī tiešām noplūdina kanalizāciju, bet tā nav patiesība. Zvana no VP, ka veikalā *Eldo* ienācis agresīvs pircējs bez maskas un plēš precī. Kad aizbraucam, viņš jau prom. Piltenes ielas pieturā guļ vīrietis, vedam uz iecirkni.

17. decembris. Saņemam sūdzību no Rudbāržiem, jo kādā sētā iekļūduši sveši lopi. Kamēr runājam, klāt ir lopu saimnieks, kurš tecīņus vien tos dzen mājās. *Kuldīgas Estrādes* parkā guļ vīrietis, viņu

savāc VP. Tad dodamies uz Pelču pusi, jo tur ceļmalā izgāzti atkritumi. Zemes īpašnieks sola visu sakopt. Pēcpusdienā zvana VP, ka autoostā ir dzērājs. Vedam mājās, kabatā protokols.

18. decembris. Naktī izsaukums uz Pilsētas laukumu, jo tur gar automašīnām, kurās ir cilvēki, staigā agresīvs vīrietis, kurš draud visus piekaut. Viņš ir pamatīgā reibumā, ar protokolu nogādājam mājās Gudeniekos. Nākas diviem braucējiem aizrādīt, ka pie pieminētā hercogam Jēkabam Liepājas ielā nav ļauts turēt auto. Zvans no *Kuldīgas* tirgus vadītājas, jo pie ieejas guļ vīrietis. Viņš jau ļoti zināms un tiek pie kārtējā protokola. Iedzērušie atrodas arī aiz puķu tirdziņa, bet nevaram izbraukt. Vakarā nodrošinām kārtību telpu futbola spēlē. Izsaukums uz *Kaļķu ielu*, kur divi agresīvi jaunieši traucē Ziemassvētku tirdziņu. Kad ierauga mūs, kļūst rāmi kā jēri un dodas prom. Vakarā pārbaudām atmosfēru Skrundā – viss mierīgi.

19. decembris. Pirmais izsaukums ir uz Vārmī, kur smagais auto izbraukā ceļu. Noķeram, lietu pārņem VP. Dienā fiksējam, ka Piltenes ielā atkritumus no konteinera izvilkušas vārnas. Lūdzam atbildīgo vietu sakopt. Vakarā sūdzība: vecais Pelču ceļš neesot izbraucams. Sazināmi ar apsaimniekotājiem. Nākas traukties arī uz Skrudu, jo makšķernieki ziņo, ka pastaigu takas galā jaunieši lieto alkoholu, bet, kamēr braucam, tie jau pačībējuši. Pēc tam nākas tikt galā ar dzērāju, kurš *Kuldīgā* līgojas pie veikala *Rimi*.

Pierakstījis Alberts Dinters

Saldie ražojumi iegūst vairākas medaļas

Piedaloties konkursā *Novada garša*, zemnieku saimniecība *Birznieki MVV* no Pelču pagasta ieguvusi trīs godalgas.

Te gatavots pilnpiena jogurts ar meža ogām un pilnpiena jogurta rupjmaizes kārtējums izpelnījies sudraba godalgu, bet pilnpiena jogurts ar avenēm – bronzas. Ik-gadējā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKIC) pārtikas kvalitātes konkursā šogad pieteikti 167 produkti. Tos vērtēja starptautiska žūrija, arī Latvijas šefpavāri un tehnologi.

POTE – VESELĪBAI UN DARBAM

Saimniecībā, kas dibināta 2000. gadā, Kristīne un Modris Vilerti-Vilgeri nodarbojas ar piena lopkopību un mājražošānu. Stallī ir 14 govju. Visus darbus ģimene dara pati. „Saražoto vedu pārdot. Lai varētu strādāt, vakcinējos oktobrī un sertifikātu esmu saņēmis,” saka Modris. „Pirmās domas par potes nepieciešamību bija jau pavasarī, bet tad jāsteidz lauku darbi, arī vasarā nebija laika, un saslīmušo skaits valstī mazinājās.”

Vedot produkciju pircējiem, saimnieks dzirdējis visādu informāciju: „Daļa pret vakcināciju ir visai skeptiska. Man jau šķiet – viņi nepotējas tādēļ, ka internetā salasījušies visādu stāstus par blaknēm, kas rodas pēc potes. Tomēr tā jau nav – vismaz man nebija nekādu. Arī sieva sākumā baidījās, bet redzēja, ka ar mani viss kārtībā, un potējās.”

ĻAUTIES NOVĒRTĒJUMAM

Pedalīties konkursā *Novada garša* aicinājis LLKIC. Tas zinājis, ko šeit ražo un tirgo. Jogurta gatavošanai no Itālijas kredītā iegādāta speciāla iekārta. Saim-

„Liels ir gandarījums, kad cilvēks, nopērkot pirmo reizi, atgriežas vēl un vēl, kļūstot par pastāvīgo klientu,” teic piena produktu ražotājs Modris Vilerts-Vilgers.

Birzniekos MVV top vairāku veidu jogurts.

niekam sveša nav arī projektu rakstīšana, jo, pateicoties programmai *LEADER*, iegūts atbalsts mājražošānas attīstībai, iegādājoties piena pārstrādes tehniku. „Rakstīju vēl vienu projektu, bet tas netika apstiprināts,” noteic Modris.

Pēdējos desmit gados audzis gan klientu skaits, gan produkcijas daudzveidība. „Taču jāsapina arī viens *bet* – pandēmijas laikā cilvēku pirktspēja un tirgus apmeklētība kritusies par 50%. Kāds palicis bez darba, cits taupa naudu, vēl kāds nekur nedodas – sēž mājās. Cilvēki vairāk iepērkas lielveikalā,” viņš novērojis.

Meklējot iespējas, M. Vilertam-

Vilgeram izveidojusies sadarbība ar vairākiem veikaliem Kuldīgā un Ventspilī: „Jau kādus 12 gadus vedu gan uz laukiem, gan pilsētas nomalēm, pagalmiem, uz tirgu Kuldīgā un Ventspilī. Kad braucu ar savu produkciju, līdzīgu vedu Kuldīgas maizes ceptuvē izcepto – ar to man arī ir sadarbība. Cilvēkiem laukos vajag gaļu, pienu un maizi. Ja kādu no šīm precēm nevarēs iegādāties, nenāks.”

Saimnieks stāsta, ka *Birzniekos* ražotie produkti ir bez konservantiem un visi – roku darbs. Te top dažādu veidu jogurts, piens, krējums, biezpiens, siers ar sēklām, ķiplokiem, papriku, zaļumiem, ķimenes un arī arābu pikantais.

Grāmata būs palīgs

Latvijā izdota grāmata *Ardievas šķēršļiem. Palīgs bērnu ar autiskā spektra traucējumiem, UDHS vai Tureta sindromu audzinātājiem*.

No somu valodas tā pārtulkota, sadarbojoties Somijas vēstniecībai un Latvijas Autisma apvienībai. Atklāšanā Rīgā piedalījies arī Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra direktore Ināra Oļena. Uzrunu teikusi Valsts prezidenta kundze Andra Levita: „Ziemeļvalstis pasaulei ir piemērs, kādai jābūt iekļaujošai sabiedrībai. Ja gribam iet to pašu ceļu, tad arī pie mums neviens nedrīkst justies atstāts novārtā. Ne cilvēks ar īpašām vajadzībām, ne cilvēks bez īpašām vajadzībām. Un būsīm atklāti – mums visiem ir īpašas vajadzības. Tāpēc šī grāmata ir tik ļoti nepieciešama un pārtulkota pareizā laikā. Tā viegli saprotamā valodā un ar mīļīgiem zīmējumiem izskaidro speciālistu ieteikumus un skaidrojumu par neiropsihiatriskā spektra traucējumiem un bērnu un jauniešu atšķirīgo uzvedību.”

Arī I. Oļena uzsver, ka grāmata atvieglos darbu skolotājiem, sniegs padomus vecākiem, kā arī visiem citiem, kuri grib šos cilvēkus labāk izprast. „Tikai runājot, dodot viens otram padomus un sadarbojoties, varam pasauli padarīt labāku,” saka direktore.

Lielās bumbas – pašu rotātas

Šogad Kuldīgas egli Rātslaukumā grezno 40 bumbas, ko apgleznojuši Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra skolēni un skolotāji.

Rotājumu svētku eglei viņi darina vairākus gadus, un izņēmums nav arī šī ziema. „Kamēr vairums skolu strādā attālināti, mēs – klātienē, un tā bija iespēja piedalīties apgleznošanā,” saka direktore Ināra Oļena.

Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra skolēni un pedagogi arī šogad darinājuši rotas Kuldīgas eglei.

Atver centru darbam ar mazuļiem

Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā šomēnes darbu sācis agrinās intervences* centrs pirmskolas bērniem. Tur varēs vienlaikus uzturēties desmit bērnu, un viņi apgūs pirmās dzīves prasmes.

Ideja realizēta ilgākā laikā. Sadarbībā ar Latvijas Autisma apvienību direktorei Inārai Oļenai bijusi iespēja doties uz ārvalstīm un Velsā redzēt, kā tur strādā ar bērniem, kuriem ir autiskā spektra traucējumi, redzēt arī to, kāda ir sabiedrības attieksme pret atšķirīgiem cilvēkiem un ieinteresētība viņos, uzzināt, kādi ir likumi, kas šos cilvēkus atbalsta, apskatīt vairākas skolas.

„Radās pārliecība, ka mēs arī tā varam. Interesējos, kādiem materiāliem, saturam, pedagogiem jābūt, lai šādu centru izveidotu. Soli pa solim kopā ar pedagogiem uz to gājām,” stāsta direktore.

Telpas izplānojuši dizainere Aiga Vaitkus, pedagogi izteikuši savas idejas. „Es ļāvu sapņot, kādā vidē viņi gribētu strādāt. Videi ir liela nozīme –

tā ir kā trešais skolotājs. Svarīgi, lai tā būtu attīstoša, audzinoša un tajā pašā laikā tāda, lai bērniem būtu mājai izjūta,” turpina I. Oļena.

Ir izstrādāts centra nolikums, un tas paredz, ka šeit notiks darbs ar bērniem no diviem gadiem. „Pašlaik pirmskolas posmā tiek uzņemti no trīs gadiem. Grupā būs desmit vietu, bet vēl sniegsim konsultācijas citu izglītības iestāžu vecākiem, skolēniem, skolotājiem. Vecāki bieži jautā: „Vai pieņemat arī bērnus bez diagnozes?” Pieņemam, jo jāstrādā ar konkrētu bērnu – diagnoze varbūt kā palīdzošs instruments. Par agrīno intervenci Latvijā runā vairākus gadus, bet ilgi nav tikts līdz darbībai. Esmu absolvējusi lietišķās uzvedības analīzes kursus, kas vairāk pazīstama kā ABA** terapija. Man prieks, ka šajosursos mācās vēl divas skolotājas, jo būs spēcīgs mācībspēku sastāvs.”

* Intervence – iejaukšanās

** Saīsinājums no angļu val. vārdiem *applied behavior analysis* – lietišķās uzvedības analīze

Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā agrinās intervences centra telpas veidojuši dizainere Aiga Vaitkus.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Zemessargi aizved palīdzību

Zemessargs Kristians Stepe Vācijas labdaru palīdzību nogādājis biedrības Nīkrācnieki vadītājai Ilonai Rītiņai.

Vairākām biedrībām un Kuldīgas novada sociālajam dienestam Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljons nogādājis humānās palīdzības sūtījumu – apģērbu.

Tas nonāca Skrundas biedrībā *Ventas krasti*, Nīkrācnieki, Snēpeles ģimeņu biedrībā *Svētelis* un Kuldīgas daudz bērnu ģimeņu biedrībā *Šūpulītis*. Humāno palīdzību sagādājušas Vācijas nevalstiskās organizācijas. Ar labdarības organizāciju starp-

niecību apģērbu saņems sociāli mazaizsargātie iedzīvotāji. Sadarbību koordinēja Nacionālo bruņoto spēku Kapelānu dienests, un Kuldīgas zemessargi vedumu piegādāja. Biedrības Nīkrācnieki vadītāja Ilona Rītiņa saka lielu paldies. Mantas jau izliktas maiņas punktā Dzeldā, Ziedu ielā 1, 18. dzīvoklī, un ikviens var turp doties un izvēlēties to, kas vajadzīgs.

Alberts Dinters
Zemessardzes arhīva foto

Atzinība jaunajiem uzņēmumiem

Kuldīgas alus ražotnes Duna Brewery vadītājs Roberts Jansons Hanzas peronā, iegūstot 2. vietu konkursā Eksporta un inovāciju balva.

Rīgā, kultūrvietā Hanzas perons, svinīgā ceremonijā godināti konkursa Eksporta un inovāciju balva laureāti, starp kuriem arī divi no Kuldīgas.

Kaļķu ielas kvartāla alus darītava Duna Brewery ieguvusi 2. vietu kategorijā Eksportspējīgākais jaunais tūrisma produkts komersantu grupā. Kategorijā Eksportspējīgākais komersants mazo komercsabiedrību grupā 3. vietu ieguvusi mēbeļu ražotne Platte – uzņēmums Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Kuldīgas biznesa

inkubatora paspārnē.

Bet kategorijā Uz zināšanām balstīta inovācija uzvarējis Mārupē reģistrētais uzņēmums Lightspace Technologies, kura izpilddirektore ir kuldīdzniece Madara Kalniņa-Kalnmale. Tas radījis papildinātās realitātes jeb 3D brilles, kas būs palīgs operāciju zālē.

SIA Duna Brewery vadītājs Roberts Jansons stāsta: „Balva tiešām ir pārsteigums. Izjūtas ir sirreālas, jo Dunas kvartālu publikai atvērām tikai maijā.” R.Jansons saka paldies Kul-

dīgas tūrisma attīstības centra vadītājai Janai Bergmanei, kura iesniedza pieteikumu šim konkursam, un savai komandai par neatlaidīgo darbu.

Konkursā Eksporta un inovāciju balva tradicionāli tiek godināti uzņēmumi, kas bijuši izcili eksportā, radījuši jaunas preces vai pakalpojumus. Sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, Latvijas Eksportētāju asociāciju Red Jackets un finanšu institūciju Altum to rīko LIAA.

Amanda Gustovska
Dunas arhīva foto

REKLĀMA

2022. gads – Eiropas Jaunatnes gads

DACE MELBĀRDE,
Eiropas Parlamenta deputāte

Gada nogale ir laiks, kad ierasti atskatāmies uz aizejošo laika nogriezni, padarījumiem un vēl darāmajiem darbiem. Gada izskaņa ir arī simbolisks nogrieznis, kad varam nospraust lielākus un mazākus mērķus sev, savai izaugsmei, savu tuvāko domubiedru vai ģimenes lokam.

Arī katrai valstij, katrai organizācijai jauns gads ir jauna lappuse tās dzīvē. Šis apgalvojums ir vienlīdz attiecināms uz mūsu valsti – Latviju un Latvijas daļību Eiropas Savienībā. Mēs neviens nezinām, kāds tieši būs 2022. gads, taču droši var apgalvot, ka mūsu personiskā attieksme, atbildība un iesaiste vistiešākā mērā iespaidos un veidos 2022. gada pasauli – individuālā, ģimenes un arī valsts mērogā.

Taču ir arī pārredzami un zināmi notikumi, kas mūs visus sagaida 2022. gadā. Šāds

gaidāms notikums ir Eiropas Jaunatnes gads. Šogad Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena uzrunā Eiropas Parlamentā ierosināja 2022. gadu atzīmēt kā Eiropas Jaunatnes gadu. Tā būs pirmā reize Eiropas Savienības vēsturē, kad šīs institūcijas centrā tiks izvirzīta mūsu nākotne – Eiropas bērni un jaunieši.

Dažādas socioloģiskās aptaujas un pētījumi rāda, ka Eiropas jauniešu iesaiste un līdzdalība Eiropas politikas veidošanā joprojām

nav pietiekoši aktīva un daudzveidīga. Jaunieši nepietiekami izprot, kā dažādu ES institūciju pieņemtie lēmumi ietekmē viņus un viņu dzīvi.

Gaidāmajā Eiropas Jaunatnes gadā lēmumu pieņēmējiem visdažādākajās jomās – publiskajā un privātajā sektorā – ir jāieklaušas un savi nākotnes lēmumi jābalsta tieši uz pašu jauniešu pausto. Vienlaikus Eiropas Jaunatnes gads var kļūt par labu pamudinājumu, lai katrs Latvijas jauniešs aktīvi iesaistītos, paustu savu viedokli un tiktu sadzirdēts ne vien Latvijas, bet arī visas Eiropas Savienības pilsoniskajā dzīvē.

Ceru, ka bez gada nodēvēšanas jaunatnes vārdā no Eiropas Savienības institūciju puses sekos arī taustāmi, uz jaunatni vērsti darbi. Manuprāt, lielākais 2022. gada uzdevums ES institūcijām attiecībā uz jaunatnes politiku visas ES mērogā būs spēja uzrunāt un patiesi iesaistīt Eiropas jauniešus dažādu politiku ieviešanā.

Tas ir sakāms par jaunās sociālās programmas ALMA ieviešanu, kas būs vērsta uz sociāli neaizsargātiem jauniešiem (kas nemācās un ir bez darba). Plānots, ka Eiropas Jaunatnes gads būs cieši saistīts ar instrumentu NextGenerationEU, kas jauniem cilvēkiem ļaus nodrošināt kvalitātes darbvietas un iespējas iegūt nākotnes Eiropas prasībām atbilstošu izglītību un apmācību, kā arī atbalstīs jauniešu līdzdalību sabiedrības dzīvē. Sagaidāms, ka

programmas “Erasmus+” un Eiropas Solidaritātes korpuss, kā arī ES Garantija jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva sniegs arī Latvijas jauniešiem arvien jaunas iespējas.

Viena no manām personiskajām 2022. gada apņemšanām ir turpināt sadarbību ar Mūžizglītības un kultūras institūtu “Vitae”, kas ar projekta “Ar stiprām saknēm Latvijā un Eiropā” starpniecību 10.–12. klašu jauniešiem no dažādām Latvijas skolām un reģioniem dod iespēju attīstīt personiskās līderības prasmes un iepazīt būtiskas Eiropas tēmas, piemēram, informācijas telpas drošība, dezinformācija, izglītība 21. gadsimtā, digitalizācija, starptautiskā drošība, demokrātijas aizsardzība un klimata pārmaiņas.

Jau pavisam drīz mēs pārkāpsim Jaungada sliekšni, taču līdz tam vēl piedzīvot sirsniņu un mierpilnu Ziemassvētku laiku! Lai ikvienam 2022. gada pasaule ir droša, veselīga un ļoti veiksmīga!

Materiāls sagatavots ar Eiropas Parlamenta Konservatīvo un Reformistu grupas finansiālu atbalstu

Kopš decembra strādā elektroniski

Sākot ar 1. decembri, Latvijā stājusies spēkā jauna kārtība, ka visām tiesām jāizmanto portāls *E-lieta.lv*, jo vairākos likumos noteikta prasība lietas vest elektroniski. Pirmajās dienās izgaismojas arī pirmās ķibeles ar sistēmu.

Arī Kuldīgas tiesu nams no 1. decembra pārgājis uz darbu e-vidē. Tur secina, ka sistēma strādā kā kuru dienu, bet cer, ka ar laiku viss uzlabosies.

No brīža, kad tiesībsargājošajās iestādēs saņemta ziņa par likumpārkāpumu, līdz brīdim, kad kriminālprocess nosūtīts prokuratūrai, lai sāktu kriminālvajāšanu, procesuālie dokumenti, kā arī informācija citām iestādēm, piemēram, prokuratūrai, ekspertīzei, tiek nodota elektroniski. Projekta apraksts vēsta, ka tiks uzlabota arī saziņa ar cietušajiem, lieciniekiem un aizdomās turētajiem, ļaujot ar lietas materiāliem iepazīties e-vidē. Izmaksas ir 3,8 milj. eiro, un tas tiek finansēts ar Eiropas Savienības fondu atbalstu.

VISUS DOKUMENTUS DIGITALIZĒ

Kuldīgas tiesu nama kancelejas vadītājas vietniece Egija Šteinberga *Kurzemniekam* stāsta, ka jaunā kārtība dažādus procesus paātrinājusi, jo digitalizēto dokumentu tiesnesis redz uzreiz un jebkurā vietā. Atkrīt papīra un aplokšņu iepirkšana lielā daudzumā, mazinās pasta pakalpojumu izmaksas. Civillietas kopš decembra tiek skatītas tikai elektroniski, un tās lietas, kas pirms tam sāktas papīra formā, tiek izskatītas kā hibridlietas, proti, gan papīra, gan elektro-

toši un jauno kārtību pieņēmuši.

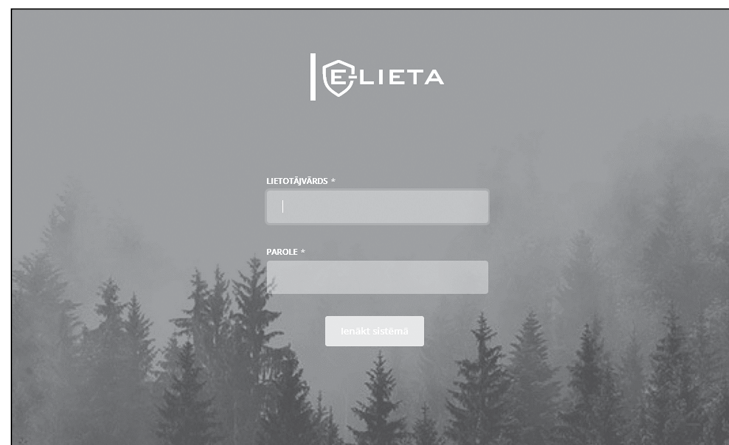
E.Šteinberga stāsta, ka Lietuvā šāda sistēma jau darbojas un Latvijas tiesu darbinieki braukuši pie kolēģiem mācīties. Viņa atzīst, ka vēl ir daudz nezināmā un ir dienas, kad jaunā sistēma niķojas, strādā lēni, tomēr tiek darīts viss, kas prasīts. Tiesu darbiniekiem ir jautājumi par dažādiem iesniegumiem, jo pieņemta virkne jaunu noteikumu, cilvēki zvanot, bet darbinieki ne vienmēr varot atbildēt, un tad nākoties ieteikt zvanīt uz Tieslietu ministriju, kas šo projektu pārrauga. E.Šteinberga uzskata, ka labāk jauno sistēmu varēs novērtēt pēc pusgada.

AUGSTĀKĀ TIESA KRITIZĒ

Vien deviņas dienas pēc jaunā portāla lietošanas sākuma Augstākās tiesas (AT) priekšsēdis Aigars Strupiņš sasaucis ārkārtas plēnumu, uzskatot, ka pāreja uz lietu elektronisko izskatīšanu ir sasteigta un nepārdomāta. Tā nenodrošinot atbilstošu tiesu informatīvās sistēmas (TIS) darbību un tiesu tehnisko apgādi, bet tas varot aizskart cilvēku tiesības uz taisnīgu tiesu.

Nav pieļaujams, ka TIS nepilnības un zemā veiktspēja, kā arī nepietiekamais tehniskais nodrošinājums kļūst par iemeslu tam, ka elektronisko lietu izskatīšanas termiņš paildzinās un tiek apgrūtināta dalībnieku iespēja pilnvērtīgi piedalīties tiesvedībā, teikts plēnuma materiālos.

Turklāt tikai 43% tiesu zāļu pilnībā esot apgādātas tā, lai lietas izskatītu digitālā formātā. AT plēnuma nolūmā, ka šādos apstākļos vienīgais drošais veids, kā garantēt taisnīgu tiesu, ir visus lietas materiālus uzglabāt arī papīra formā. Tad visiem dalībniekiem būšot pilnvērtīga iespēja iepazīties ar lietas materiāliem un tikšot mazināta negatīvā ietekme uz tiesu darba efektivitāti.

Jaunā portāla *E-lieta.lv* darbība jau izsaukusi Augstākās tiesas neapmierinātību. Jāpauž, vai Latvijā kāda elektroniskā sistēma pirms lietošanas tiek pienācīgi izstrādāta un pārbaudīta.

E-lieta.lv

- Jaunā kārtība paredz: maksimāli jānodrošina tas, lai visi dokumenti, kas attiecas uz tiesvedību, tiktu digitalizēti un visām iesaistītajām pusēm attālināti būtu pieejami. Proti, ja uz tiesu atnests iesniegums, tas jāieskenē un jāievieto šajā portālā. Tā ir vienota platforma, un paredzēts, ka efektīvs elektroniskais process samazinās izmeklēšanas un tiesvedības laiku, kā arī nodrošinās lielāku caurspīdību.

- Lai šos mērķus sasniegtu, izstrādāta programma *E-lieta*, kas ietver dažādu informācijas sistēmu sadarbību, lai panāktu to, ka:

- tiek digitalizēti kriminālprocesa, administratīvā procesa un civilprocesa, kā arī administratīvo pārkāpumu procesa materiāli, tā veicinot pieejamību;
- materiāli padarīti elektroniski pieejami gan procesā iesaistītajām iestādēm, gan privātpersonām e-pakalpojumu veidā, tā veicinot sadarbību un mazinot birokrātisko slogu gan valsts iestādēm, gan privātpersonām;
- tiek pilnveidota datu uzglabāšana un apmaiņa, uzlabojot informācijas sistēmu darbu, kas savukārt ceļ iestāžu darba efektivitāti.

DARBĪBAS STATISTIKA

✦ Kurzemes rajona tiesas Kuldīgas tiesu namā strādā pieci tiesneši, kuri līdz 15. decembrim bija izskatījuši 2363 lietas, lielāko daļu veido civillietas – 2241.

✦ Civillietas iedalāmas divās grupās: lietas vispārējās jurisdikcijas kārtībā, piemēram, darba tiesību prasības, bērna izcelsmes lietas un citas; lietas, kas saistītas ar zemesgrāmatu jautājumiem, piemēram, bezstrīdus saistību izpilde, nekustamā īpašuma izsoles akta apstiprināšana un citas.

✦ No izskatītajām civillietām lielāko daļu veido otrā grupa – 1965, tipiskās civillietas bijušas 276. Vēl izskatītas 98 krimināllietas un 24 administratīvo pārkāpumu lietas.

VIEDOKLI

Bija jāparedz pārejas posms

Negatīva saskare ar jauno portālu bijusi zvērinātajai advokātei Guntai Laizānei, proti, viņa jau sastapusi ar to, ka vietne īsti nedarbojas.

Viņa stāsta: „Jaunajai sistēmai bija jāstrādā 1. decembrī. Kā zināms, jauna diena sākas pusnaktī. Sakrīta tā, ka man tieši naktī bija jāstrādā ar kādas lietas materiāliem. Veru vaļā veco portālu *Tiesas.lv*, bet tas nestrādā. Veru vaļā jauno *E-lietu.lv* – arī tā nestrādā. Labi, jāmeģina no rīta. Jāpiebilst, ka lielas iz-

maiņas bija arī likumos, jo nu tās nosaka, ka no 1. decembra prasības pieteikumus par naudas piedziņu brīdinājuma kārtībā var iesniegt tikai ar šī portāla starpniecību. Sakrīta tā, ka tieši 1. decembrī atbrauca klients, kuram šāda prasība tiesā jāiesniedz, bet nekas neizdevās. Sistēma sāka strādāt tikai 3. decembrī, un tas nozīmē, ka vairākas dienas cilvēkiem nebija iespēju savas tiesības aizstāvēt. Tas ir tas, ko secināja Augstākās tiesas plēnumā.”

Advokāte zvanījusi gan Tiesu administrācijai, gan Tieslietu ministrijai, abās iestādēs viņa mierināta, ka viss sakārtosies, jaunam portālam varot gadīties, ka īslaicīgi kaut kas nestrādā. G.Laizāne uzskata, ka izstrādātājiem tomēr bija jāparedz pārejas posms visās jomās, proti, cilvēkiem bija jānodrošināta sākumā šādu pieteikumus iesniegt arī rakstveidā. Par jauno ieceri visas lietas izskatīt elektroniski viņa domā: tā ir ļoti laba, tikai viss jāizdara, kā nākas.

Jauno atbalsta, vēl izmanto veco

Advokāts Regnārs Jansons jaunievedumu atbalsta.

Saskare ar to esot bijusi, bet viņš labprātāk tomēr izmantojot veco vietni, kurā joprojām varot apskatīt visu lietu materiālus. Arī viņš par portāla darbību dzirdējis negatīvas atsauksmes, tomēr pats to nav piedzīvojis.

Alberta Dintera teksts un foto

Adventes vainags mūsmājās

Paldies visiem, kuri rotā savas mājas un piedalījās mūsu fotokonkursā! Redakcija izlēmusi, ka mēneša abonementu Kurzemnieka elektroniskajai versijai jeb e-avīzei saņem **Lita Nagliņa, Bušmaņu ģimene** un **Kristīna Rudavičūte-Putniņa**. Uzvarētājiem lūgums zvanīt pa tālr. 25466688.

LITA NAGLIŅA.

BUŠMAŅU ĢIMENE: „Neilgi pirms Ziemassvētkiem tētis iet uz mežu pēc egles, bet šogad ies lielais brālis. Tad visi kopā eglīti pušķosim. Adventes vainagā ir pašu audzētas lavandas, degošā svečīte ir pašu audzēta ābola svečturā. Uz katru nākamo Adventi ābolu svečturu ir vairāk.”

KRISTĪNA RUDAVIČŪTE-PUTNIŅA: „Mūsu ģimenē Ziemassvētku gaidīšanu sākam ar Adventes laiku, ar vainaga gatavošanu – šogad tas bija īpaši, jo materiālus jau savlaicīgi vācām no pašu dārza kopā ar trīs gadus veco meitiņu Katrīnu. Līdz ar to vainaga gatavošana ir divtik sajūsmas pilna! Ziemassvētkus sagaidām ģimenes lokā pie svētku galda un eglītes, kas kopā arī tiek pušķota. Braucam pie vecmāmiņas, ceļā apskatot izrotātās mājas un dārzus.”

MADARA PULIŅA.

IRĒNA TAUBE no Snēpeles, bijusī Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas direktore: „Pārsvarā izmantoju dabas materiālus, spožumam pieliekot eglīšu mantiņas vai ko citu. Lielākajam dekoram pamatā ir glīti apdarināta tortes kaste, izmantoti čiekuri, zīles, sausie ziedi, magoņu galviņas. Mazākajam, t.s. kliņģerim, ir salmu pamatne, rotāšanai – lapiņas, hortenziju ziediņi, lielo dzērvenes, kreļļu bumbiņas. Visu to pielīmē. Līdzīgi apdarīnu visvienkāršākos dāvanu maisiņus. Draudzeņu man daudz, tāpat bijušajām kolēģēm tādos salieku gladiolu sīpolus, liepziedu tēju, žāvētus āboliņus. Ne jau materiālās vērtības ir svarīgas, bet tas, ka esmu par tiem cilvēkiem domājusi.”

SIMONA JUNKERE.

DZINTARS RUŠMANIS: „Mūsmāju Adventes vainadziņš. Idejas autore – mamma Marta, izpildījums – puikas Toms un Oto.”

LITA PLŪME: „Šāds vainags šogad ir mūsmājās. Lai visiem mierīgs svētku gaidīšanas laiks!”

Dzīvot Viņa gudrībā

Didzis Olte, Dundagas, Kolkas un Ģipkas draudzes palīgmācītājs

Situācija politiskajā arēnā ir gana sa-springta, un grūti šajā *slimnīcas palātā* prognozēt, kurš izdzīvos un kurš ne. Šis vīruss ir ļoti neprognozējams. Iepretim politiskajām ambīcijām un cīņai par nākotni ir iespējams paredzams attieksmes vīruss. Par lielu pārsteigumu kāds teoloģijas profesors no Vācijas teica, ka tur esot ļoti populāri lamāt valdību, ka visi lēmumi pieņemti nepareizi utt. Varētu teikt *Mazliet nosila* – tāda pazīstama situācija. Miljonus vērtais buldozers gatavs atbrīvot skatuvi jaunai izrādei – tam valdības lamāšana noder. Vai tiešām cilvēki no tā nenogurst?

Romas impērijas okupācijas un cilvē-ciska naida vidē arī Jūdejā, Galilejā dzima daudzi bērni, jo tas ir dabiski, ka vīrietis un sieviete spēj līdzdarboties Dieva radīšanā. Bet viens no bērniem bija īpašs. Vēstures liecība saka: Jāzeps, būdams no Dāvida cilts, gāja, lai pierakstītos ar Mariju, savu saderināto, kas bija grūta. Un, tiem turpat esot, viņai pienāca laiks dzemdēt. Un viņai piedzima pirmdzimtais dēls, un viņa to ietina autiņos un lika silē.

Mēs svinam Ziemassvētkus, dāvinām

Didzis Olte ar sievu Zintu pie Lēnu katoļu baznīcas.

dāvanas, un ikvienam ir zināms, ka toreiz piedzima Jēzus bērniņš. Lai iegūtu pilnīgu Ziemassvētku sajūtu, ir labi aiziet uz baznīcu tieši šī iemesla dēļ, noklausīties stiprinošus mācītāja vārdus. Daudzi tā arī

dara. Un tas ir labi un kalpo par iemeslu, lai mūsos kaut kas pieaugtu, mainītos.

Viss mainās. Lēcieni ūdenī no visaugstākā trampļina ir gana ekstrēmi, bet arī tas ar laiku kļūst vienmuļi, un rodas vēlme meklēt ko *asāku*. Līdzīgi, kā ar auto braucot pa Vācijas *bāņiem*, – ātrumkārbā ar pieciem pārnesumiem kļūst kaitinoša pēc sestā un septītā.

Svētvakarā baznīcā mācītājs runā citreiz vairāk, citreiz labāk, dievkalpojuma apmeklētāju citreiz ir vairāk, citreiz tie ir labāki. Arī tam visam ir ne tikai pašam sava vēlme pieaugt – līdz ar tiem jāpildveidojas arī mums. Sākums visam ir mazs, liekas, nenozīmīgs, bērnišķīgi raudulīgs mēģinājums. Dieva vārdam šajā nozīmē ir īpaša jēga un nozīme – tas ir nemainīgs tāpat kā Dieva apsolījumi, kas doti pirms dažiem tūkstošiem gadu. Šie sākotnēji vienkāršie vārdi Bībelē rakstīti Viņa garā, Viņa inspirācijā. Un tieši tādēļ tie ir tik noslēpumaini, ka, lasot atkal un atkal, mēs atklājam ko pavisam jaunu, saistošu ikdienai, dzīvei, jo, atsaucoties mūsu darbam, Dieva gudrība to atklāj un mūsos veido jēgu eksistenci. Radīšanā klātesošā gudrība ir iemesls tam visam, un patiesi, palūkojoties spoguļi, ieraugām radības kroni – sarežģītu it visā ar

uzdevumu mīlēt Dievu un savu tuvāko, taču neprognozējamu izvēles brīvībā. Brīvībā aiziet no mīlestības un dzīvot ilgās pēc tās.

Šādam pretrunu plosītam cilvēkam ir grūti pieņemt lēmumus, pat aizbildinoties ar balsošanu, – vairākums teica *jā*. Nemiers ielaužas prātā, citkārt pārvēršas miesas slimībā, viss kopā cīnās pret sabiedrību. Tieši tādā veidā valstī pieņem *plosītus*, cilvēku gudrībā balstītai morālei un ētikai saistošus lēmumus, izslēdzot Dieva gudrību.

Kristus piedzimšana, kas notikusi vienreiz pasaules vēsturē, taču atbalsojas mūsos ik gadu, ir kā atgādinājums, ka mūsu dzīvē iespējamas pārmaiņas, ka var iegūt mieru un saskaņu. Rakstos teikts, ka līdz ar Jēzus piedzimšanu ir iespējams miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts. Bet redzam, ka miera pasaulē, politikā, cilvēkos nav.

Mieru un labu prātu varam iegūt ar Kristus piedzimšanu sevī – nevis ārēji kaut kur, bet iekšēji mūsos. Tas ir dot Dievam godu, dzīvot Viņa gudrībā. Arī miers ģimenē iespējams tad, ja tas smelts no šī paša avota. Vai nu esam iekšēji saistīti kādos vienādos uzskatos, vai brīvi Kristū, jo mums šodien Pestītājs dzimis. Dieva svētība un žēlastība ar jums! Āmen!

Ziemassvētku gaidīšanas laiks raisa pārdomas vai siltas emocijas, atstājot sirdī gaišas atmiņas. Divas kuldīdznieces pastāstīja par noskaņas radīšanu savās mājās un kādu mīļu dāvanu.

Miers, pateicība un prieks

Sintija Tovstuļaka Ziemassvētkos vislabāk jūtas kopā ar ģimeni.

„Man Ziemassvētki ir miers. Tad steiga pierimst, piekļust pasaules trokšņi, spuldziņu gaismā skan ģimenes čalas un smiekli,” atklāj Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas lietvede Sintija Tovstuļaka.

„Ziemassvētki ir klusas pārdomas par iepriecinājumu tuvākajam, palīdzību mazākajam. Tas ir prieks par bērnu sajūsmu, brienot sniega kupenas, pagaršojot ledus lāsteku, vērojot gaismiņu izgreznoto pilsētu. Ziemassvētki ir pateicība par to, kas mums dots. Bet visa centrā ir mīlestība, ko sniedz Dievs, dāvinot savu dēlu Jēzu Kristu, lai glābtu tos, kuri tic, un dotu tiem mūžīgo dzīvību.”

Svētkiem Sintija gatavojas laikus: „Noteikti izlieku logos gaismiņas, kopā ar bērniem cepam piparkūkas, jo šī smarža veido Ziemassvētku noskaņu mūsmājās. Vēl rakstu apsveikumus mīļajiem un tuvajiem cilvēkiem. Katrī Ziemassvētki

bijuši ļoti silti, bet atmiņā nāk tie pirms 12 gadiem, kad vīrabrālis ar draudzeni, tagad jau sievu, paziņoja, ka gaida bērniņu. Tas bija tik īpaši, jo bija pirmais mūsu ģimenes bērniņš, kurš tagad ir mūsu krustdēls.” Par dāvanām Sintija saka: „To saturam un vērtībai nav nozīmes – priecājos, ja nāk no sirds. Domāju, ka šajos laikos materiālām lietām ir arvien mazāka nozīme. Laimīga esmu tad, ja apkārt ir mīļie cilvēki, ja visiem ir laba veselība un priecīgs prāts.” Ziemassvētkos Sintija parasti ir kopā ar vīru vai savu ģimeni: „Ieturam svinīgas vakariņas, skaitām dzejoļus, dziedam, pasniedzam sarūpētās dāvanas un vienkārši esam kopā. Ar katru bērniņu, kas ienāk ģimenē, svētki kļūst īpašāki. Bērni ir atvērti un patiesi, viņu prieks par mazām lietām māca arī mūs saskatīt brīnumus un par tiem priecāties.”

Amanda Gustovska, Sintijas Tovstuļakas arhīva foto

Mirdzums logos, eglītē un mīļo cilvēku sirdīs

Linda Zandere ir jauna uzņēmēja, kura Kuldīgā tirgo sieviešu apģērbus. Arī viņai Ziemassvētki asociēties ar kopābūšanu.

„Tas noteikti ir laiks ģimenei, kad visi esam sanākuši vienuviet. Ziemassvētki ir mana svētku topa augšgalā, jo es mīlu to rosību, kas valda pirms svētku vakara, kad tiek gādāta un rotāta eglīte, gatavots cienasts un saņotas dāvana. Man patīk mirdzums, kas redzams teju ikkatrā mājas logā un ielu rotājumos,” saka Linda.

Viņai gaidīšanas laiks sākas tūlīt pēc Latvijas svētkiem 18. novembrī: „No patriotiskām izjūtām pārvirzos uz Ziemassvētku gaidīšanu. Tad atskatos uz gada kopējo ainu. Tas savā ziņā ir pārdomu un pateicības laiks, kad saprotu, vai gads ir vai nav bijis tāds, kādu es to biju iztēlojusies. Sāku ieskicēt arī nākamā gada mērķus un vīziju. Tas ir burvīgs laiks, lai ikdienas skrējienā nedaudz apstātos un novērtētu visu, kas man dots, un pateiktos par to.

Ziemassvētki noteikti ir tādi, kā tos mēdz atainot filmās. Visam jāmirz! Lampiņas es varētu salikt visur, jo tās man dod mājīguma izjūtu. Tāpat sveces ar kanēļa aromātu. Man patīk just arī mandarīnu un piparkūku smaržu. Un omes pirāgi! Un eglīte! Bez tā šie svētki nav iedomājami. Atminos, ka bērniībā vecāki atveda mazu eglīti puķu podā, – man tā bija liela vilšanās. Asaras bira kā pupas, jo bērnam taču egli vajag lielu, kuplu.

Man šķiet būtiski, ka, gādājot dāvanu, cilvēks ir domājis tieši par mani, lai varētu likt man pasmaidīt. Bijušas daudzas brīnišķīgas. Viena no tām pirms daudziem gadiem bija slidas. Bērniībā ar draugiem katru dienu gājām uz pagasta dīķi, un es ļoti ātri iemācījos slidot. Tagad svētki tiek aizvadīti gan manā, gan drauga ģimenē, un tas liekas vēl īpašāk, jo ģimene kļūst kuplāka un tas rada dubultu prieku. Tā kā dziedu pagasta ansambli, piedalos arī Ziemassvētku dievkalpojumā, un tas palīdz notvert īsto izjūtu. Man šo vakaru raksturo siltas sarunas, bagātīgs galds, dzejoliņi pie eglītes un Ziemassvētku koncerts fonā – tas ir mirklis, kad novērtēju to, ka man ir ģimene.”

Amanda Gustovska, Lindas Zanderes arhīva foto

Linda Zandere Ziemassvētkus vēlas redzēt kā filmās, tāpēc daudzie dekori un spuldzītes radot īsto noskaņojumu.

„Kad esi arklā, neskaties atpakaļ!”

Tas laiks, kad **RUDĪTE LOSĀNE** Kuldīgā darbojās kultūras laukā, ražoja saldējumu un nodibināja dzejnieku klubu, ir 30 un vairāk gadu sens. Tagad ir cita Rudīte. Mācītāja Cīrvas autonomajā evaņģēliski luteriskajā draudzē un Ilģuciema sieviešu cietuma kapelāne. Izveidojusi ieslodzīto resocializācijas programmu *Mirjama*. Četrus dzejas grāmatu autore un viedokļu līdere. Saņēmusi trīs augstskolu diplomus un studējusi teoloģiju doktorantūrā. Apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni, un par viņu sarakstīta grāmata. Izgājusi cauri smagiem dzīves triecieniem un zaudējumiem un sapratusi, ka jādzīvo šodienā, ne pagātnē, palīdzība jālūdz Dievam un jāprot saredzēt Viņa padomu.

Pirms diviem gadiem jūs kļuvāt par luterāņu baznīcas mācītāju. Taču šajā amatā jūs iecēla nevis Latvijas Evaņģēliski luteriskā baznīca (LELB), kurā kā evaņģēliste jau bijāt kalpojusi 14 gadus, bet gan Latvijas Evaņģēliski luteriskā baznīca pasaulē (LELBP), kas apvieno latviešu baznīcas ārpus valsts.

Tās ir divas baznīcas, bet nākušas no viena celma. To, ko tagad sauc par LELB, kā brīvvalsts laika Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas darbības turpinātāju pasaulē izveidoja latviešu bēgļi pēc Otrā pasaules kara. Un arī tā luteriskā baznīca, kas šeit darbojās padomju laikā, ir pirmsokupācijas baznīcas turpinājums.

„Mīlošs tēvs iedod rokās nevis zivi, bet makšķeri. Tas ir nevis mūžīgs miers ar sevi, bet attīstība un mainība.”

Padomju okupācija iznīcināja Latvijas inteliģenci. Tie, kuri vēl nebija izsūtīti, 1944. gadā devās trimdā. Jau bēgļu nometnēs Vācijā viņi sāka noturēt dievkalpojumus, bet, kad vēlāk tika izkaisīti pa visu pasauli, pirmās, ko trimdinieki cēla savās mītnēs zemēs, bija latviešu baznīcas. Pateicoties tām, tā latviešu paaudze, kas izauga brīvā pasaulē, saglabāja ne tikai garīgumu, bet arī nacionālo identitāti. Šie cilvēki Latvijai daudz palīdzēja, kad atgūvām neatkarību. Mēs jau to neprātām, daudzas lietas nezinajam.

Šo bēgļu bērni sāka atgriezties Latvijā, un viņiem bija nepieciešama sava baznīca, kas ir brīva un pieņem dažādību. Sākumā viņi mēģināja iesaistīties vietējās draudzēs, tomēr nespēja ar šejienes baznīcu identificēties. Viņi tomēr bija pavisam cita – brīvībā augusi – paaudze. Tā nodibināja savas baznīcas iecirkņi šeit. Tās mums tagad ir divas luteriskās baznīcas ar vienu vēsturisko celmu, bet ar dažādu izpratni par atsevišķiem jautājumiem, piemēram, par sieviešu ordināciju.

Bija laiks, kad arī Latvijā ordinēja sievietes – pirmoreiz 1975. gadā un līdz 1993. gadam. Kad par arhibīskapu kļuva Jānis Vanaags, viņš to vienpersonīgi aizliedza, bet 2016. gadā šī vadošā doma bija atstāta jau tiktāl, ka Sinodes balsojumā pat tie, kuri nebija īsti

pārliecināti, nobalsoja par LELB Satversmes grozījumiem, ka sievietei par mācītāju nevar tikt ordinēta. Pēc tam personiskās sarunās viņi atzina, ka, protams, sievietes atbalsta, bet balsojums bija atklāts, un cilvēki neuzdrošinājās – bailu sindroms bija stiprāks.

Teikšu godīgi, es reizēm no LELB cilvēkiem piedzīvoju naidīgu attieksmi un nepieņemšanu tāpēc, ka it kā esmu pārgājusi otrā pusē. Bet saku cilvēku un Dieva priekšā – manā sirdī abas baznīcas ir viena un visas baznīcas ir viena baznīca. To man iemācījis kalpošana cietumā, kur ir multirelīģiska, multikonfesionāla un multinacionāla vide. Tur labi redzu, ka mēs visi esam radīti pēc Dieva tēla. Ne tikai latvieši un ne tikai luterāņi.

Inga Jērumsa sarakstījusi par jums ļoti atklātu grāmatu *Sieviete, kura izmaina likteņus*. Bet vai likteni var mainīt? Vai tas nav Dieva nolikts?

Likteni var mainīt, bet tas nav ne manos spēkos, ne manā varā. Kādu laiku pēc grāmatas iznākšanas man feisbukā atrakstīja sieviete, kas tagad dzīvo Norvēģijā un ar kuru mums bija sarunas pirms daudziem gadiem. Viņa raksta: „Paldies Rudītei, viņa izmainīja manu likteni. Viņa lika manā sirdī sēkliņu, kas tagad dod ziedus, un paldies Dievam.” Es viņai atbildēju, ka tikšanās un sarunas bija no mums, bet tā sēkliņa – no Dieva. Un tie ziedi – tie ir viņas un Dieva kopdarbs.

Viss sākas ar vārdu. Arī Jāņa evaņģēlijā teikts, ka visa sākums ir vārds. Ja es ticu Dievam, tad tas vārds, kas nāk no manis, nāk no Dieva un iekrīt otrā cilvēkā, un tālāk jau viss notiek it kā pats no sevi. Es palieku tikai kā instruments.

Jēzus saka: „Kad esi arklā, neskaties atpakaļ!” Nedomā par bijušo! Mēs esam saimnieki pār savām domām. Mums liekas, ka domas ir spēcīgākas par mums. Bet nē – varētu piedzīvot jauno. Man bijuši ļoti sāpīgi brīži – esmu piedzīvojuši šķirasanos, viena bērna nāvi, smagu jaunākā bērna slimību bērībā. Piecdzīvojuši arī dažādus attiecību modeļus un nodevību. Un esmu sapratusi, ka tajā brīdī, kad dzīvē ir krīze, kaut kas manī dziļi mainās un ir jāmeklē jauns ceļš. Vārds *crisis* ir grieķu vārds, kas nes informāciju, ka kaut kas tiek nojaukts un pazūds, bet iepretim tiek celts arī no jauna.

Man liekas, ka Latvijā ļoti daudzi dzīvo nostalgijā pēc tā, kas ir zudis.

„Dzīve ar Dievu ir ļoti svētīga, jo Viņš palīdz atpazīt mūsu kļūdas, un nav kauns par tām runāt un atzīties vispirms jau sev pašam. Varbūt pēc laika arī otram to pateikt,” pārliecinājusies kapelāne, mācītāja un dzejniece Rudīte Losāne.

mirusi. Jādzīvo tagadnē un jāskatās nākotnē. Protams, mēs saglabājam atmiņas, lai saprastu, no kurienes nākam. Bet garīgā ziņā mums ir svarīga tagadne un nākotne.

Arī uzdriķstēšanās ir svarīga, lai dzīvi mainītu. Grāmatā izstāstāt to mirkli, kad 90. gadu sākumā, zaudējusi darbu, palikusi viena ar maziem bērniem, stāvējāt Kuldīgā pie grāmatnīcas loga un sapratāt: lai dzīve mainītos, jāmainās pašai. Pēc dēla brīnumainās atveseļošanās nolēmāt iet garīgo ceļu un sākt studēt teoloģiju.

Uzdriķstēties nozīmē spert arī savu soli. Bībelē Dievs prezentēts kā Tēvs. Un mīlošs tēvs iedod rokas nevis zivi, bet makšķeri. Ja tu dzīvo kopā ar mīlošo Dievu, tad jāmeklē tā makšķere un jādomā, kas šajā brīdī jā dara. Tas ir nevis

mūžīgs miers ar sevi, bet attīstība un mainība. Nesen man priekšā stāvēja kāds notikums. Un es lūdzu, lai Dievs mani vada un pasargā. Nemiūģi lūdzu. Un, protams, Viņš mani vadīja. Tajā nemiūģajā lūgšanā atradu sevī problēmu, kāpēc man no tā priekšā stāvošā notikuma ir bail. Dievs maina nevis nākotnes notikumus, bet mūsu attieksmi pret tiem, lai varam tiem iziet cauri. Protams, ir arī kļūdišanās, ne viena vien. Bet ieguvums, dzīvojot garīgajā gaismā, ir tas, ka atpazīsti savas kļūdas. Cietumā kalpojot, redzu, ka daudzi to nespēj.

Nupat esat gandrīz pabeigusi promocijas darbu teoloģijas doktora grāda saņemšanai. Rakstījāt par savu mūža darbu – resocializācijas programmu *Mirjama* Ilģuciema sieviešu cietumā.

To saredzu arī kā labu iespēju gan ieslodzījuma vietu sistēmai, gan baznīcai

Šogad 2. Adventē kopā ar ģimeni Jūrmalā pie Baltās kāpas.

pateikt, ka programma, ko esmu izveidojusi, un darbs, ko daru jau 21 gadu, ir ļoti iedarbīga metode, lai ieslodzītajām sievietēm palīdzētu atgriezties sabiedrībā. Katru gadu 16 sievietes dzīvo atsevišķi no pārējām notiesātajām nosacīti brīvākā vidē un darbojas programmā, kurā teoloģiskais savienots ar mākslu. Mums ir 11 mākslas studijas, piemēram, gleznošana, perkusijas, teātris, kokles spēle. Ir arī individuālas nodarbības, piemēram, klavierspēle. Pasniedzēji ir profesionāli mūziķi, mākslinieki, aktieri, mākslas zinātnieki. Lasām labas grāmatas, klausāmies labas lekcijas, skatāmies labas filmas, diskutējam. Šogad valsts svētkos skatījāmies filmu par Emīliju Benjamiņu. Protams, ir arī Bībeles studijas. Šis instruments – teoloģija apvienojumā ar mākslu – dod labu rezultātu. Cietumā recidīvs, tas ir, jauns noziegums un atgriešanās ieslodzījumā atkārtoti, vidēji ir 40%, bet manām sievietēm tie ir 6–7%.

„Ieguvums, dzīvojot garīgajā gaismā, ir tas, ka atpazīstam savas kļūdas.”

Programma ir brīvprātīga – tādā nozīmē, ka ieslodzītās par dalību nesamāks. Tas liek apjaust, ka šī programma nav tikai mans projekts. Tas ir augstāks spēks, kas uzrunā cilvēku sirdis. Es esmu tikai izpildītāja. Ar mūsu meitenēm strādā izcilas personas, dzīvojot garīgajā gaismā, ir tas, ka atpazīsti savas kļūdas. Cietumā kalpojot, redzu, ka daudzi to nespēj.

Nupat esat gandrīz pabeigusi promocijas darbu teoloģijas doktora grāda saņemšanai. Rakstījāt par savu mūža darbu – resocializācijas programmu *Mirjama* Ilģuciema sieviešu cietumā.

Programma ir brīvprātīga – tādā nozīmē, ka ieslodzītās par dalību nesamāks. Tas liek apjaust, ka šī programma nav tikai mans projekts. Tas ir augstāks spēks, kas uzrunā cilvēku sirdis. Es esmu tikai izpildītāja. Ar mūsu meitenēm strādā izcilas personas, dzīvojot garīgajā gaismā, ir tas, ka atpazīsti savas kļūdas. Cietumā kalpojot, redzu, ka daudzi to nespēj.

Pārsteidz *Mirjamas* pasniedzēji, kuri ar ieslodzītajām strādā bez samaksas un dara to augstā profesionālā līmenī.

Arī mani šie cilvēki nebeidz pārsteigt. Tas liek apjaust, ka šī programma nav tikai mans projekts. Tas ir augstāks spēks, kas uzrunā cilvēku sirdis. Es esmu tikai izpildītāja. Ar mūsu meitenēm strādā izcilas personas, dzīvojot garīgajā gaismā, ir tas, ka atpazīsti savas kļūdas. Cietumā kalpojot, redzu, ka daudzi to nespēj.

gumā ir izstādes, koncerts, izrāde. Pasniedzēji uz skatuves ir kopā ar audzēkņiem.

Kā cietuma kapelānei jums jāpalīdz visām ieslodzītajām, ne tikai tām, kuras šajā programmā.

Jā, jums palīdzēt atrast mieru un garīgo pamatu. Bet nevienam uz grēksūdzi vai izrunāšanu ar varu nesauca – runājis tikai tad, ja sievietei pati to grib. Pieņemu viņas ar mīlestību, cenšos saprast un meklēt, kā palīdzēt, un lēnām, lēnām vest pie vainas apziņas. Saku: „Jums nav man jā saka, ka esat vainīga. Tās ir jūsu attiecības ar Dievu.” Nelasu viņu kriminālaktus, nenosodu par to, kāpēc viņas ir šeit. Es viņām blakus sāku iet tajā brīdī. Bet, kad sākam runāt, viņas pasaka vairāk, nekā pašas gribējušas. Reizēm par noziegumu izstāsta visu un tad satrūkstas: „Kapelāne, vai varu droši uzticēties?” Pirmkārt, likumā rakstīts – garīdznieka sarunas ar notiesāto ir konfidencialas. Otrkārt, atbildu: „Kad izeju no cietuma, es ļoti ātri aizmirstu, ko stāstāt. Es par jums vairs nedomāju – daru pilnīgi citas lietas.”

Jums ir četri pirms krājumi. Pirmais zēdolis dzijas gadim 30. publicēts *Kurzemniekā*. 90. gados Kuldīgā izveidojāt dzejas klubu. Bet esat sacījusi, ka Kuldīga nav jūsu pilsēta.

Arī Aizpute, kur esmu dzimuši un augusi, nav mana sirdspilseta. Varbūt tāpēc, ka es vispār nepieņemos lietām un vietām, bet dzīvoju šeit un tagad. Ar konservatorijas kursabiedriem biju Kuldīgā pēc 20 gadiem un jutos pārsteigta: cik skaisti kļuvusi pilsēta, kāda ir veceptiseta un parks! Priecājos, bet manas sirds tur nav. Es labi jūtos Rīgā. Šeit varu būt

tā, kas esmu, darīt to, ko daru. Te esmu laimīga un jūtos harmonijā ar sevi, Dievu un līdzciviekām.

Kā atrodat tēmas, par ko runāt sprediķos?

Ir liturģiskā kārtība, kurā noteikts, kuras Bībeles vietas jāizmanto, lai gada garumā izietu cauri evaņģēlija svarīgākajām tēmām. Izlasu un domāju, kā to vislabāk pateikt manai draudzei. Tagad, Adventa laikā, mani uzrunā Bībeles vieta, kurā Jēzus saka: „Nāciet visi pie manis, kas esat nopūlējušies un zem smagas nastas!” Daudziem šodien vajag šos vārdus dzirdēt, jo jānes daudzas nastas. Jo ilgāks ir kovida laiks, jo vairāk mūs skar pazīstamu cilvēku nāve. Tā ir smaga nasta.

„Latvijā daudzi dzīvo nostalgijā pēc tā, kas zudis. Bet tā nekad likteni neizmainīs un dzīvosim tukšgaitā.”

Jūs šīs nastas smagumu zināt, jo pirms 15 gadiem 22 gadu vecumā nomira jūsu meita. Esat sacījusi, ka nedrīkst sērot ilgāk par trīs gadiem.

Jūs to atgādinājāt, un zobens, kas manā sirdī, sakustējās. Tas nepāriet. Bet palicējiem jādzīvo šeit un tagad – nedrīkst ilgi skatīties atpakaļ. Es nemoku sevi ar domām, kā būtu, ja meita tagad būtu šeit. Tagad šeit ir dēla ģimene un divas brīnišķīgas mazmeitas. Domāju par viņām, par saviem darbiem, par sievietēm cietumā. Katram jādzīvo sava dzīve, kas dota tikai vienreiz.

Un mums vienmēr paliek cerība uz augšamcelšanos un atkalsatikšanos ar saviem mīļajiem.

Kad jums pasniedza Triju Zvaigžņu ordeni, kopā ar jums bija dēls. Arī tad, kad jūs ordinēja par mācītāju, blakus kā tuvākais cilvēks stāvēja viņš.

Dēls man ir ļoti svarīgs, bet esmu pārgriezusi nabas saiti, un viņš dzīvo savu neatkarīgo dzīvi. Es viņu nekontrolēju un katru dienu par sevi neatgādinu, neprasu ļaut ar mazbērniem padzīvot. Kad dēls vai vedekla piezvana, vai varu meitenes paņemt, saku: paskatīšos kalendārā, labi – šī sestdiena brīva. Bērni ir mūsu sirdī, bet jāļauj viņiem dzīvot savu dzīvi.

Vai ir cilvēki, kuri kā personības jūs iedvesmo un ietekmē jūsu domas?

Reāli cilvēki – nē. Es vairs nemekleju atbalstu cilvēkos. Bet meklēju svaigas domas, idejas, atziņas. Man ir daudz draugu un draudzeņu, bet man nav sirdsdraudzenes. Savu dzīves pozīciju mainīju apmēram pirms 20 gadiem, kad jutos garīgi pieaugusi un sapratu, ka man nav vajadzīgs kādam uzticēt savas sirdsdomas. Kā saka gudrais Zālamans: tikai nelga visu izstāsta, kas viņam sirdī. Katru rītu un vakaru izrunājos ar Dievu par visām savām lietām. Tā nav lūgšanās, bet tāda saruna par manu ikdienu, par visu, kas tobrīd rūp.

Esat stipra sieviete.

Grūti pateikt, kas ir stipra sieviete. Domāju, ka esmu kā daudzas sievietes. Man ļoti mīļa ir vienpatība. Arī bērībā nepatika ar meitenēm spēlēties ar lellīti. Labāk uzķūpu uz slēpēm un laidos pa kalniem un mežiem. Man bija braucu ar riteni – man bija labs ritenis, pašas nopelnīts. Dienā nobraucu 90 kilometrus – no Aizputes līdz Grobiņai un atpakaļ. Arī tagad slēpoju, eju uz peldbaseinu. Un vislabāk jūtos tad, kad mājas esmu viena, kad nekur nav jāiet. Daru, ko gribu, un jūtos labi. Man liekas, ka tos, kuri esam šādi vienpatņi, grūtāk ievainot. Mēs nevienam sev turu nepulciņam, mūs nevar izmantot un nodot.

Es gan teiktu, ka esat stipra un skaista sieviete, kas arī baznīcā ienes sievišķo stilu.

Nupat saņēmu ziņu, ka jādo pas pie tēpu dizaineres Jolantas Ozollapas (starp citu, kuldīdznieces) pielaikot jauno tērpu. Ordinācijai viņa man uzšūva skaistu mētelkleitu – ar divindu pogām un pērliņu izšuvumu jostā. Tagad tot bīkjes ar plīvurīgu blūzīti. Noskatījos ārzemēs: tur mācītājiem sievišķīgi skaisti tērpi. Bet pie mums var nopirkt tikai vīriešu mācītāju kreklus. Kāpēc man būtu jāvelk vīriešu kreklus?

Jā, man patīk par sevi parpūties. Dievs grib, lai to daru. Augstākais bauslis ir – mīli Dievu augstāk par visu. Bet ir arī bauslis mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu. Dievs neprasa visu atdot otram, sev neko neatstājot. Kad parpūties par sevi, vairāk varēsi palīdzēt citiem.

Pēc Plaujas svētku dievkalpojuma Cīrvas draudzē kopā ar mūziķēm no Kuldīgas – Līgu Saulgriezī (klaviersē), Baibu Jūrmali (čells), Laini Balodi (vijole) – un draudzes ērģelnieci Noru Bitenieci.

Dižajam suitu koklētājam Pēterim Korātam – 150

Par šo cilvēku savulaik jau daudz rakstīts, bet šajā jubilejā atcerēsimies izcilā koklētāja, bukuraga un dūdu pūtēja, seno mūzikas instrumentu darinātāja, tautas paražu un tautasdziesmu teicēja, danču spēlētāja un danču uzvedumu izrādītāja mūža gājumu.

Tēvs ierāda kokles spēli dēlam.

Pēteris kopā ar dzīvesbiedri Mariju un dēlu.

Medaļa Pētera Korāta 110. jubilejā (gatavojis J.Strupulis 1981. gadā, bronza).

KOPŠ PIECU GADU VECUMA

P.Korāts dzimis 1871. gada 20. decembrī Alšvangas *Ķaupju* mājās Edas un Andreja Korātu ģimenē. Vecāki, kalpi Ozolmuižā, nevarēja nodrošināt bērniem labu izglītību, bet Pēteris no tēva iemācījies spēlēt kokli jau ļoti agri – piecu gadu vecumā – un esot spēlējies meistarīgi. Izgatavojis un spēlējies arī bukuragus un ganu stabules, vēlāk arī dūdas.

Pats meistars par jaunību teicis: „Strādāju muižā un gāju klausīties dziesmas pie vecā Poriķa, liela spēlmaņa. Viņš man uzdāvināja mazu kokli, iemācīja uz tās spēlēt. Kad man sagriebās lielāka instrumenta, viņš iedeva man to izmērus un teica, lai pamēģinot pats izgriezti. No tā laika simtām kokļu gājušas caur manām rokām.” Vecais Poriķis ir koklētāja, arī kokļu izgatavotāja Jāņa Poriķa tēvs.

P.Korāts nav palicis vienaldzīgs 1905. gada notikumos, par to Jelgavā tiesāts, pat sēdējis cietumā. 1912. gadā bijis spiests pārcelties uz Vecpili, kur strādājis par kalpu muižā, dzīvojis *Graviņu* mājās. Tur apguvis arī ratnieka un galdnieka amatu, kas vēlāk lieti nodevējuši, darīnot kokles.

SATIEKAS AR MELNGAILI

1924. gadā P.Korāts saticies ar folkloras vācēju, komponistu Emīli Melngaili. Tas koncertā izdzirdējis P.Korāta spēli un suitu dziesmas. „Koklētājs Korāts valdzina klausītāju sirdis ar savām varenām dziesmām, rāda senos deļsoļus, skandina savu kokli.” (*Jaunākās Ziņas*, nr. 82, 1924.). Vēlāk abi mūziķi dziesmas un dejas kopā pierakstījuši. No E.Melngaiļa paša rakstītā: „Tad

seko somiņš, ko pūtuši uz somu dūkām. To dūku vairs lāgā nemanot tagad. Somiņš ir tik oriģināls savā celtnē, ka es neprotu viņa rakstu tvert. Iet minūtes desmit. Es nesaprotu. Tad viņš sit ar roku uz galdu. Nu es rakstu varu ķert. Ir sinkopētas trioles, kādu jau dziesmās nekad nevar sastapt.” (*Jaunākās Ziņas*, 05.04.1924.) Visi vienbalsīgi apgalvo, ka E.Melngailis un P.Korāts sadraudzējušies, bieži tikušies. Tad kāpēc E.Melngaiļa folkloras pierakstos šī teicēja dziesmas parādās tikai kā 1924. gadā pierakstītas? Dažas nākamās tikai 1948. gadā.

1925. gada beigās P.Korāts kļuvis par pirmo koklētāju solistu, kurš uzstājies Latvijas radiofonā. Viņa spēlēšana ieskaņota vairākās skaņuplatēs. Citviet teikts, ka P.Korāts radiofonā uzstājies vairākkārt: gan ar dzīvesbiedri, gan meitu, gan arī viens pats.

ARĪ CITI ĢIMENĒ MUZIĀLI

1934. gadā P.Korāts pārcēlies uz dzīvi Aizputē, vēlāk dzīvojis Durbes pagasta *Puķukalmu* mājā dēla Miķeļa Korāta ģimenē. 1900. gadā Alsungas pagasta *Dunduru* mājās dzimušais dēls Matīss Korāts līdztekus kokles spēlei apguvis arī darināšanu. Viens no tām glabājas Liepājas Vēstures un mākslas muzejā. Meita Anna kopā ar māti, brāļiem un māsām dziedājusi tēva ansambli, kurš uzstājies dažādos sarīkojumos, piedalījies Dziesmu svētkos (*Komunisti*, 23.01.1982.).

1937. gadā, sirmā koklētāja 65 gadu jubilejā, avīze *Kurzemes Vārds* (nr. 123, 05.06.1937.) rakstījuši: „Ne tikai vien spēle un dziesma viņu interesē, bet viņš ir

Kas pierakstījis Pētera Korāta garamantas

- + Emīlis Melngailis 1924. gadā Rīgā un Alšvangā, 1948. gadā Rīgā.
- + Anna Bērzkalne 1927. gadā ieskaņojusi dziedāšanu valcēs. Dziedājums saglabājies, kokles spēle diemžēl ne. „...daļu ierakstu ruļļu bija skāris pelējums, tāpēc tāds ieraksts kā suita Pētera Korāta koklēšana vispār nav saklausāms.” (*Dziesmusvētki*, nr. 5, 01.09.2001.) 1928. gadā komponists, tautasdziesmu vācējs Artūrs Salaks šo materiālu atšifrējis – ir 19 dziesmu pirmie pantīni. Var noklausīties internetā: <http://garamantas.lv/lv/record/364738>.
- + Pagājušā gadsimta 30. gadu 2. pusē Latvijas skolas aicinātas iesaistīties tautasdziesmu vākšanā, un viņa teiktās pierakstījuši Aizputes pamatskolas audzēkņi. Šis materiāls vēl nekustināts guļ Latviešu folkloras krātuvē.
- + 1940. gadā arī pats A. Salaks dodas pie P.Korāta dziesmas rakstīt – tas vēl jāsameklē.
- + 1948. gadā dziesmas rakstījis Andrejs Krūmiņš.

No autores

Visu pierakstīto materiālu vēl neesmu paspējis izpētīt. No publicētajiem materiāliem esmu apkopojis 42 dziesmas, vienu rotaļu, deviņus instrumentu spēles paraugus, 19 dančus un piecus burdona dziedājuma pierakstus. Vēl jāatšifrē Aizputes pamatskolas vākums 30. gados, kad pierakstīti teksti.

J.Krauksta materiāli folkloras krātuvē vēl jāpēta. Šajā uzvedumā, visticamāk, radies dziedājums, ko suitos sauc par grezno burdonu – ar divbalsīgu atlocīšanu.

1946. un 1947. gadā izbraukājis Latviju, meklēdams palikušos kokļu meistaros, 1948. gada vasarā pie viņa viesojies krievu komponists Sergejs Krasnopjorovs, kurš P.Korāta kokles atzinis par visskanīgākajām un izvēlējis tās par paraugu instrumenta modernizēšanai.

1947. gadā P.Korāts ar sievu un audzudēlu Gunāru tautas mūziku demonstrē Liepājas mūzikas skolā. Meistaram jau 80 gadu. „Ne tikai seno dainu dziedāšanā, bet arī etnogrāfisko mūzikas instrumentu pagatavošanā Korāts sasniedzis augstu meistarību. Vienu no savām pašdarinātām koklēm viņš uzdāvināja arī Liepājas mūzikas vidusskolas tautas instrumentu nodaļai.” (*Komunisti*, nr. 73, 27.03.1947.) Turpat spēlētas dūdas, bukurags, ganu stabule un sitamais rīks – velna bunga.

Īsi pirms aiziešanas mūžībā pie sirmā koklētāja viesojies laikraksta *Cīņa* korespondents Z.Eiduss (*Cīņa*, nr. 21, 25.01.1957.): „Vecais meistars nejūtas vientuļš un pamests. Viņš saņem speciālu pabalstu, iegādājies radio un labprāt klausās arī mūsdienu dziesmas. 87 gadus vecais vīrs joprojām gatavo kokles un bieži uzņem ciemiņus – mūziķus, muzeju darbiniekus, seno laiku pētniekus, kas uzzina no Pētera Korāta daudz interesanta, vērtīga.”

Varenais suitu vīrs debesu kokles stīgot devies 1957. gada 15. septembrī Rīgā. Apglabāts Durbes pagasta Priediena kapos.

DARINĀJIS SIMTIEM INSTRUMENTU

Dižā koklētāja 110. jubilejā laikraksts *Dzimtenes Balss* (1981. g., nr. 50) rakstījis: „Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, Liepājas vēstures un mākslas muzejā u.c. glabājas arī Kurzemes kok-

lētāja un meistara Pētera Korāta darinātās kokles un citi latviešu tautas instrumenti.” Turpat: „Šodien nav iespējams pateikt, cik kokļu savā dzīvē izgatavojis Pēteris Korāts. To bijis daudz. Grūti atrast P.Korāta atstātajā mantojumā divus pilnīgi vienādus instrumentus. Daudz viņš eksperimentējis, meklēdams arvien jaunus un jaunus paņēmienus.” Tradicionālo piecstīgu un septiņstīgu kokļu vietā viņš taisījis kokles ar 12–24 stīgām, saglabājot tradicionālo formu. Darinājis vēl vijoles, dūdas, taures, āžragus, ko arī mācējis spēlēt. Savas dzīves laikā izgatavojis simtiem kokļu. 17 glabājas Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, Liepājas vēstures un mākslas muzejā un citur. Īrisa Priedīte: „...kokļu vidū (..) ir instrumenti ar īpašiem rokturiem, lieku stīgu tapu līniju un atšķirīgiem rotājumiem. Ir nekrāsotas, ir krāsotas ķiršsarkanas, ir kodinātas un beicētas kokles. Spēlējot ne tikai ar pirkstiem, bet izmantojot no liepas koka vai zoss spalvas darinātu plektu, pats Korāts demonstrējis virtuozu tehniku. Un labprāt muzicējis kopā ar stabulnieku un dūdu pūtēju.” (*Ko spēlēja sendienās*, R., 1983.)

Kokļu darināšanas prasmi P.Korāts nodevis dēlam Matīsam (1900–1978), profesionālam mūzikas instrumentu meistaram, kurš jau darinājis modernizētas, liela izmēra kokles. Viņš uztaisījis vairākus jaunus modeļus.

1982. gadā Latvijā svinēta kokļu meistara P.Korāta 110. dzimšanas diena. Liepājas vēstures un mākslas muzejā noticis sarīkojums. Skanējušas tautas melodijas un dziesmas, kas pierakstītas Alsungā, Vecpilī, Aizputē. No Rīgas godināt meistara devumu ieradusies folkloras kopa *Skandināki* un koklētāju ansambļis *Spārīte*. Izstādē bija skatāmi viņa darinātie instrumenti.

Dace Nasteviča
Autores arhīva un interneta foto

Demokrātijas kvartālā jau nosvinēts

Kuldīgas Demokrātijas kvartāla kopiena, aicinot pievienoties radus, draugus un citus labvēļus, svētdien savā Mucenieku ielas pagalmā Ziemassvētkus ieskandināja ar dziesmām, pasakām un labdarības tirdziņu.

Viesi bija aicināti ierasties ar tādu mantu, ko būtu gatavi nesavtīgi atdot, jo visi ienākumi tika ziedoti kvartāla attīstībai. Tapa Ziemassvētku egle uz koka trepēm, dega ugunsurs, tika vilkts bluķis, bija brīvais mikrofons, tika stāstītas mitoloģiskās pasakas. Rituālus vadīja folkloras kopas *Kūrava* vadītāja Ina Celitāne: „To, kas mums nav derīgs, ko negribas ņemt līdzi nākamajā gadā, iesitam bluķī un ugunskurā nokurinām. Pēc tam ķeramies klāt pasakām un dziesmām, ejam rotaļās.”

Amandas Gustovskas teksts un foto

Folkloriste Ina Celitāne vada bluķa vilkšanu kopā ar Kuldīgas Demokrātijas kvartāla aktīvistiem un viesiem.

ZIEMASSVĒTKU TICĒJUMI

Laiks un raža

- ★ Ziemassvētku sestdienā jāēd un jādzer līdz pulksten divpadsmitiem, tad būs auglīga vasara.
- ★ Ziemassvētku vakarā jātur maize, sāls un uguns uz galda, tad nākamais gads būs svētīgs.
- ★ Ja Ziemassvētkos ir sniegputenis, nākamgad būs daudz medus.
- ★ Ja ap Ziemassvētkiem logos daudz leduspuķu, būs laba augļu raža.
- ★ Ziemassvētku naktī jāiet basām kājām ābeles purināt, tad nākošo gadu būs pulka ābolu.
- ★ Ziemassvētku naktī deviņas reizes jāēd, lai visu gadu nekā netrūktu. Pēc ēšanas pilnie trauki visu nakti jāatstāj uz galda.
- ★ Ja pirms Ziemassvētkiem daudz sniega, pirms Jāņiem būs daudz lietus.
- ★ Ja Ziemassvētku naktī daudz zvaigžņu – būs auksts laiks.
- ★ Ja ūdeņi pirms Ziemassvētkiem trīs reizes pārsalst, būs bagāta vasara.
- ★ Ziemassvētku vakarā jātur maize, sāls un uguns uz galda, tad nākamais gads būs svētīgs.
- ★ Cūkas šņukurs jāēd visai saimei, lai viss gads būtu svētīgs un nekā netrūktu.
- ★ Ziemassvētku vakarā jāskrien basām kājām trīsreiz mājai apkārt, lai nesāp zobi.
- ★ Ziemassvētku vakarā ēdot nedrīkst pirkstus laizīt, tad tos bieži pārgriež.
- ★ Ja pirms Ziemassvētkiem ir putenis, tad būs labs gads. Ja nav, nekas labs nav gaidāms.
- ★ Ziemassvētkos jāapēd visi zirņi: cik neapēstu zirņu, tik neizraudātu asaru.

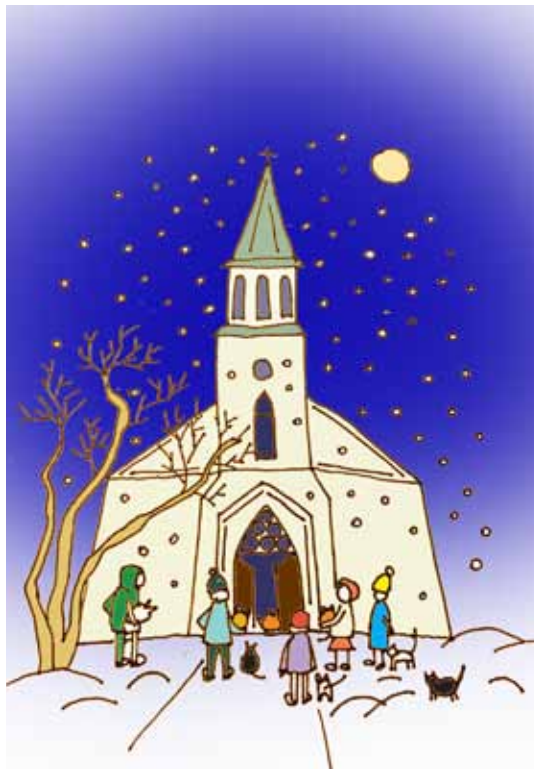
Mīlestība

- ★ Ziemassvētku vakarā jālej blodā ūdens, jāiepilina divi pilieni sveču tauku un jāsamaisa. Ja pilieni saiet kopā, tad pāris apprecēsies, ja ne, tad izšķirsies.
- ★ Ziemassvētku vakarā meitas nes malku uz istabu, ja pagales pa pārim, tad drīz apprecēsies, ja nepārī, tad ne.
- ★ No kaudzes velk žagarus. Ja gadās kupls un taisns, līgavainis būs stalts un bagāts, ja mazs un līks – necils un nabags.
- ★ Kura meita grib precēties, tai Ziemassvētku rītā jāizslauka istaba, jāizber mēsli ārā, uz tiem jānostājas un jāiesaucas: „Ū, ū!” Kurā pusē suns ieriesies, no tās puses nāks izredzētais tautas dēls.
- ★ Ja meita redz Ziemassvētku naktī sapnī kādu puisī viņai kreklu pasniedzam, tad tas būs viņas brūtgāns. Ja tāpat puisis redz meitu, tad tā būs viņa brūte.
- ★ Kad Ziemassvētku rītā suņi stipri rej, tad to gadu tai mājā būs kāzas.
- ★ Ziemassvētku naktī meitām guļot jātur kājas

neapsegtas – tad puisī pielabinās.

- ★ Ziemassvētku vakarā nedrīkst uz bluķa sēdēt, tad visu gadu vecmeitās būs jāpaliek.
- ★ Jaunas meitas Ziemassvētkos lai sviež pār plecu tupeli: uz kuru pusi krīt purngals, uz to aizprecēs.

Darbs, nauda, bagātība

- ★ Lai būtu daudz naudas, tad Ziemassvētku vakarā melns kaķis jānes ap baznīcu.
- ★ Ziemassvētku vakarā deviņas reizes jāēd un galdā jābūt divpadsmit ēdieniem: cūkas šņukurs, cūkas vai zoss cepetis, šmorētas ribiņas, sutināti kāposti, pelēkie zirņi, speķa pīrādziņi, grūdenis, koča, cepta zivs, plātsmaize, piparkūkas.
- ★ Ziemassvētku vakarā ātri jābeidz darbi, lai darbi labi veiktos visu gadu.
- ★ Lai naudas nekā netrūktu, tad Ziemassvētkos nedrīkst visu naudu izdot.
- ★ Pirmajā Ziemassvētku rītā ir jāargā bērni, lai tie neaizskrietu uz kaimiņiem, jo tad darbs neveicoties.
- ★ Ziemassvētku rītā visi darbi tumsā jāpadara. Tad turpmāk visi darbi labi veiksies.
- ★ Kas Ziemassvētku rītā pirmais pieceļas, tas visu gadu ies pirmais ar darbiem priekšā.
- ★ Ziemassvētkos vajag ēst daudz zirņu – tad būs daudz naudas.

Ineses Slūkas zīmējums

SVĒTKU GALDAM

To var pagatavot katrs

Svētku noskaņas radišanai Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma pavāru 3. kurss kopā ar skolotāju Daci Šēnu izcepa mandarīnu un dzērveņu kūku ar sabajona mērci. Lai gan izklausās sarežģīti, tā nav – tas ir deserts, ko mājās varat sarūpēt arī jūs.

Mandarīnu un dzērveņu kūciņu pasniedz ar sabajona mērci, dekorē ar svaigām ogām un augļiem.

Recepte

MANDARĪNU UN DZĒRVEŅU KŪKA AR SABAJONA MĒRCI

Vajadzēs: mērci – 4 olu dzeltenumus, 75 g cukura, 100 ml stiprināta vīna; kūciņām – 3 mandarīnus, 100 g svaigu dzērveņu vai dzērvenes sīrupā, 3 olas, 140 g miltu, 100 g maltu mandeļu, 20 g cepamā pulvera, 175 g sviesta, 150 g cukura, 100 ml pilnpiena; sīrupam – 8 mandarīnu sulu, 150 ml apelsīnu liķiera, 85 g cukura.

Kā pagatavot. Cepeškrāsnī uzkaršē līdz 180 grādiem. Ietauko astoņas cepamās veidnītes (var izmantot kēksiņiem domātās), pamatnē ieliek cepamā papīra ripu. Mandarīnus nomizo un sagriež apaļās šķēlēs. Tās nedaudz apkaisa ar cukuru un liek katrā formiņā vienu.

Taisa mīklu. Mīkstu sviestu saputo ar cukuru. Pa vienai pieliek olas, līdz tās ir labi sajauktas. Pieber miltus, mandeļu miltus un cepamo pulveri, sajauc līdz vienmērīgai masai. Piejauc arī rīvētu mandarīna miziņu, pienu un dzērvenes, viegli iecilājot ar lāpstiņu. Maisījumu liek veidnēs uz mandarīnu šķēlēm. Cep 30 minūtes, līdz mīkla pacēlusies zeltaina un iedurts iesmiņš ir sauss. Kūciņām ļauj atdzist formiņās 10–15 minūtes.

Sagatavo sīrupu: no mandarīniem izspiež sulu, sajauc ar cukuru un vāra uz lēnas liesmas, tad pielej apelsīnu liķieri un vāra, kamēr veidojas sīrupa konsistence.

Taisa sabajona mērci: olu dzeltenumus sajauc ar cukuru, visu saputo un karšē karsta ūdens peldē; kad sāk biezēt, pielej stiprinātu vīnu un vēl pakarsē, tad atdzesē. Sīrupu atdzesē, pārlej atdzesētām kūciņām, kas izņemtas no formas un noliktas ar apakšām uz augšu. Uz šķīvjā liek kūciņu ar sabajonu un mandarīna vai apelsīna šķēlītēm.

Kūciņas ir ērti cept kēksu formās. Lai tās nepieliptu, formiņas ietauko un pamatnē ieliek cepamā papīra aplīti, tad droši var likt iekšā mandarīna šķēli.

Gatavās kūciņas atdzesē un aplej ar atdzesētu sīrupu.

Katrīnas Spulnieces-Aišpures teksts un foto

NOVADI ZAĻO

Eiropas Komisija šovasar pieņēmusi tiesību aktu paketi, kuras mērķis ir līdz 2030. gadam ievērojami samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Tostarp noteikts, ka jau aptuveni pēc 13 gadiem jaunu vieglo automobiļu vidējās emisijas jāsamazina par 100%, kas nozīmē, ka no 2035. gada jauno auto tirgū parādīsies tikai automobiļi ar elektrisko vai citu jaunā tipa dzinēju, nomainot tagad tik ierastos ar dīzeļdegvielu vai benzīnu darbināmos auto.

Pirkumu nenozēlo, bet gājis visādi

Arī Latvija neizbēgami ir iekšā vilcienā, kas uzņēmis zaļo kursu, tāpēc iespēju robežās arī pie mums tiek atbalstīta elektrotransporta attīstība.

Lai veicinātu elektroauto ienākšanu valstī, 2014. gadā bija iespējams pieteikties finansiālam atbalstam elektromobiļu iegādei un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai; projektu konkursu īstenoja ar Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPFI) atbalstu no valsts budžeta. Šo iespēju izmantoja arī Madonas novada pašvaldības SIA "Madonas ūdens". Darba vajadzībām tika iegādāts darba vajadzīgs elektriskais furgons "Nissan eNV 200". Tā kā tobrīd tieši bijis nepieciešams jauns auto un ar KPFI 50% atbalstu cena tam sanākusi pavisam pievilcīga – 16 tūkstoši eiro (kopā ar elektrozlādes infrastruktūru) –, izvēlēts elektromobilis.

"Ar auto esam apmierināti, tas pilda savu funkciju, kā bijām rēķinājušies – ne pārāk lieliem gabaliem, pārsvarā uz vietas, un neliels ietaupījums ir. Ietaupām uz izmaksām par nobraukumu, eļļām, siksnām. Toties jāreķinās ar baterijas nolietošanos; mūsu auto diagnostikā gan uzrādīja 95% rādītāju, kas ir superīgi labs rezultāts priekš septiņus gadus veca auto. Mēs to ties neizmantojam ātro uzlādi, bet gan lēno," par elektroauto kalpošanu ikdienā pastāstīja "Madonas ūdens" skaitītāju daļas vadītājs Deniss Kovtuns.

Septiņu gadu laikā nobraukti 111 tūkstoši kilometru un auto sevi pierādījis kā labs "darba zirgs". Galvenais secinājums par nobraucamo attālumu ar vienu uzlādes reizi – ļoti jāpiedomā pie braukšanas stila. "Ja nav ļoti jāsteidzas, braucot ar 85 km/stundā, nobrauksi krietni tālāk, nekā braucot ar 90 km/stundā. Jo stiprāk, straujāk uzspiedīsi uz akceleratora, jo ātrāk enerģija tērēsies," niansi atklāja

uzņēmuma pārstāvis.

Šādi piedomājot, vasarā ar vienu uzlādi varot nobraukt ap 150 kilometriem, ziemā tie, maksimums, būšot 100 kilometri, reāli – ap 70. Vadoties pēc šā brīža cenām elektrībai, kas arī kāpušas, tie sanākot ap četriem eiro uz 100 kilometriem, ziemā – 6 eiro. Līdzīga tipa dīzeļdegvielas auto, pie pašreizējās dīzeļdegvielas cenas 1,40 eiro/litrā, izmaksas varētu būt divas reizes dārgākas.

KPFI projekta ietvaros iegādāta arī uzlādes stacija, kas izvietota uzņēmuma teritorijā. Citu uzlādes staciju Latvijā tobrīd praktiski nesot bijis. Lai tiktu uz transportlīdzekļa apkopi Rīgā, nācies elektroautomobili vest ar treileri. Savukārt, lai no tālākā uzņēmuma apkalpes zonas punkta varētu tikt arī atpakaļ, līdzī vadāts uzlādes kabelis. Šobrīd uzlādes staciju tīkls Latvijā krietni paplašinājies un to var izmantot, veicot lielākus attālumus.

Tomēr, tā kā šobrīd nav un drīzumā arī netiek plānots finansiāls valsts atbalsts elektroauto iegādei juridiskām personām, autoparka papildināšana ar vēl kādu elektroauto uzņēmumam nebūtu "paceļama". Varbūt situāciju mainīs jauni ražotāju piedāvājumi, kas solās ienākt autotirgū. "Tā zaļā doma ir, un izmaiņām ar kaut ko jāsaķas, lai mēs kļūtu ekoloģiski atbildīgāki. Taču grūti būt zaļam, ja tā cena ir tik augsta," neslēpa pašvaldības uzņēmuma pārstāvis.

Pa spēkam arvien lielāki attālumi

Informācijas tehnoloģiju uzņēmums "Capital" savu pirmo elektroautomobili, arī "Nissan eNV 200", iegādājās tajā pašā programmā pirms septiņiem gadiem. Ar laiku autoparks papildināts ar vēl vienu tādu pašu auto, tad nopirkts "Citroen e-Jumper L2", un šobrīd uzņēmuma rīcībā ir kopumā 4 elektroautomobiļi un viens autoiekrāvējs ar elektrodzinēju. Vēl viens elektromobilis esot jau pasūtīts.

"Diezgan pasen izlēmām, ka transportlīdzekļus, ko mums vajag mainīt, mainām uz elektroauto, ja tāds ir atrodam nepieciešamajā specifikācijā. Reķinājām, ka sākumā auto iegādes cena ir lielāka, bet visi pārējie labumi ilgtermiņā tomēr rada ieguvumu. Elektroauto no izmaksu viedokļa, nodokļi, stāvvietas Rīgā, kas ir aktuāli; citur reģionos tas tā varbūt nav. Arī iegūtais laiks, braucot Rīgā pa sabiedriskā transporta joslām. Rezultējot to visu, sapratām, ka ilgtermiņā elektriskais ir izdevīgāks, komplektā ar to, ka tas ir videi draudzīgāks," paskaidroja a/s "Ca-

Izvēlēties elektroauto motivē ietaupījums

Elektroauto iegādei reģionos ir mazāk priekšrocības rīku, tomēr nenoliedzami ikdienas tēriņi par šādu auto ir zemāki. Uzņēmuma "Madonas ūdens" elektroauto veiksmīgi kalpo jau septiņo gadu, uzlādi demonstrē Jānis Bergmanis.

pital" valdes loceklis un tirdzniecības direktors Aigars Bērziņš.

Atskatoties uz septiņu gadu pieredzi ar vairākiem elektroauto, "Capital" pārstāvis vērtēja, ka kopumā varot nosaukt tikai plusus. Kā vienīgais mīnuss – to reto reizi, kad nepieciešams nomainīt kādu autodaļu, tā šķietot teju vai apzeltīta. Iespējams, tas tādēļ, ka citu, ko darīt un remontēt pie elektroauto, nav, tādēļ dīleris vēlas nopelnīt vismaz uz šīm dažām lietām, pajoko A. Bērziņš.

"Capital" elektriskie automobiļi ikdienā veic preču piegādi Rīgā, un tam pietiekot arī ar visvecākā elektroauto resursu, kas ir ap 100 kilometriem ar vienu uzlādi. Jaunākajiem modeļiem attālums sasniedz jau 200 un pat 300 kilometrus ar vienu uzlādi, kas dodot zināmu "psiholoģisko komfortu". Ja nepieciešams, elektroautomobilis tiek uzlādēts uzņēmuma teritorijā. Diezgan ātri secināts, ka jāiegulda pašiem savas ātrās uzlādes stacijas izveidē, kas izmaksu ziņā sasniedzot teju vai otra elektroauto iegādes cenu, tomēr, matemātiski parēķinot, – netiek zaudēts laiks dīkstāvē, un piegādes var veikt optimālāk. Kurjers ar elektroauto izbrauc vienu loku, atbrauc uzlādēties, tikmēr izplāno tālāko maršrutu, uzkrauj precīzi un brauc atkal.

Risinājums pašu radītai problēmai

100% zaļa piegāde Rīgā un Pierīgā līdz 2025. gadam – šādu mērķi uzstādījis un aktīvi jau īsteno SIA "DPD Latvija". Šobrīd viņu rīcībā ir jau 17 "Volkswagen e-Crafter" elektromobiļi visā Latvijā, no ku-

riem 12 – Rīgā, 3 – Liepājā un pa vienam – Jēkabpilī un Rēzeknē. Plānots, ka 3. decembrī uzņēmumam tiks piegādāti vēl 10 pasūtītie elektrobusi, kas papildinās Rīgas piegāžu veikšanai paredzēto autoparku.

"Galvenā motivācija, kāpēc ķeramies klāt pie elektrifikācijas, ja tā var teikt, ir tāda, ka plānojam līdz 2025. gadam pakāpeniski samazināt CO2 radītās emisijas. Ilgtermiņā ejam uz to, ka nomainīsim pilnīgi visus transportlīdzekļus, kas ir Rīgas un Pierīgas piegādei, no dīzeļa uz elektrību," atklāja SIA "DPD Latvija" valdes priekšsēdētājs Jānis Grants.

Viens DPD elektrobuss dienā vidēji nobrauc ap 75 līdz 100 kilometriem, ziemā – ap 70 km. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs pieļāva, ka nākotnē tiks mēģināts šo attālumu palielināt, iespējams, maršrutu ielāgojot caur kādu no uzņēmuma punktiem, kur pietāt un uzlādēties vēl kādiem 30–40 kilometriem. Līdzšinējā pieredze par elektropatēriņu transportlīdzekļa uzlādei rāda, ka ziemas mēnešos viens busiņš patērē vidēji 630 kilovatstundas, laikapstākļos, kad gaisa temperatūra ir vismaz +5, +10 grādi, – ap 340–360 kilovatstundām mēnesī. "Nav noslēpums, ka ziemā elektrotransporta jauda samazinās. Analogijā runājot, tas ir tāpat kā lietot telefonu ārā –30 grādos. Baterijas jauda diezgan ātri samazinās," salīdzināja J. Grants.

Jo lielāks elektroautomobiļu parks, jo vairāk palielinās arī patērētā elektroenerģija. Kamēr bijis jāuzlādē divpadsmit busiņu, pieticis ar uzņēmumā esošo elektroauto. Tā kā plānots iegādāties

vismaz 40 transportlīdzekļus (pieaugot maršrutu skaitam, pieaugs arī elektrobusu skaits, lai nodrošinātu 100% zaļas piegādes Rīgā un Pierīgā), gana lielas investīcijas prasījis arī attiecīgas uzlādes infrastruktūras izveide, elektrības jaudas palielināšana. Ar to vienkārti jāreķinās.

Pat ja sākotnējās investīcijas elektroautomobiļu iegādē un uzlādes infrastruktūrā ir lielākas, ir citi ieguvumi un ietaupījums ilgtermiņā.

"Ne jau tāpēc uzņēmēji nevirzās uz elektroauto, ka viņiem nepatīktu, bet gan tāpēc, ka ir šī auto cenu atšķirība. Atbalsta mehānismu jau īsti nav. Un, cik dzirdēts no Autotirgotāju asociācijas, juridiskām personām to nebūs arī nākamajā gadā, runā tikai par atbalstu privātpersonām. Protams, žēl, jo, skatīties uz igauņiem, lietuviešiem, – tur kaut kāda kustība šai ziņā notiek. Bet mums viss tiek uzlikts uz uzņēmēju pleciem, kas nav pārsteigums, bet gan ierasta prakse," secināja "DPD Latvija" pārstāvis, piekristot jau iepriekš paustajiem viedokļiem, ka atbalsta mehānismi veicinātu straujāku elektromobiļu ienākšanu Latvijā – gan privātajā, gan publiskajā, gan komercsektorā.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NOVADI ZAĻO

Daba kļuva par galveno dakteri

Arī šogad, līdzīgi kā pērn, tūrisma sezonu aizvadījām pandēmijas un ceļošanas ierobežojumu ēnā.

Vislielāko Covid-19 sitienu saņēma starptautiskais tūrisms, kamēr novados tas ļāva attīstīt un pat radīt jaunus objektus, īpaši dabā, kur bija vienkārši ievērot distanci un citas prasības. Daudzi pēkšņi atcerējās par dabu kā lielisku enerģijas atjaunotāju, tāpēc uzņēmējiem reģionos atlika vien aktualizēt savus pakalpojumus un tikt galā ar apmeklētāju plūsmu.

Tehnoloģijas palīdzēja virzīt plūsmu

Kad pagājušajā vasarā tūristi sāka pārpārēm braukt uz vienu no Kurzemē pazīstamākajām dabas takām – Alsungas Žibragu –, alsundznieki sāka domāt par alternatīvām. Kādreizējā Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centra vadītāja Inga Bredovska stāsta, ka iepriekš atpūtnieku iecienītā Žibragas veselības taka, kā arī Ziedlejas dabas parks pandēmijas laikā kļuva tik noslogots, ka vietējiem tur vietas vairs nebija. “Piestāja ģimenes pa ceļam uz jūru, kā arī daudzi brauca speciāli šurp pēc plāna, kuru taku katrā nedēļas nogalē apskatīs,” atceras I. Bredovska. “Taka staigājama abos virzienos, izmainīties nevarēja. Tāda antropogēnā slodze slikti ietekmēja dabu. Pagasta darbinieki un brīvprātīgie centās vismaz atkritumus biežāk izvest, kaut ko pielabot. Lielākā daļa dabas tūristu ir kārtīgi cilvēki. Liels posts jau netika nodarīts, tikai tā milzu plūsma.”

Uz šo visu reaģējot, pie darba ķērās Alsungas iedzīvotāju kopiena, kuru vieno teritorija, identitāte, vērtības un idejas. Nav noslēpums, ka Alsunga ir pirmais viedais ciems Latvijā, tomēr datorizācija kopienai nav pašmērķis, bet problēmas risinājums. Kopienas īstenotais projekts “Suitu takas” palīdzēja novirzīt tūristu plūsmu pa citām apkārtnes skaidrajām vietām. Vietnē Alsunga.lv joprojām atrodami un ikvienam interesantam pieejami apraksti un praktiski noderīga informācija par dažādu garuma un grūtību pakāpi pastaigu maršrutiem.

Izvēloties taku un noskenējot tās QR kodu vai nospiežot uz tā vietnē, var lejupielādēt savā viedierīcē gpx failu, piemēram, lietotnē “LVM GEO”. Tā palīdz nenomaldīties no koordinātēm, lai gan suiti teic, ka arī novirzīšanās varētu būt

interesanta. Gan jau atpakaļceļu atradīšot!

Kā tikt pie sklandraušiem

Redzot dzimtas puses ļaužu aktivitātes, rīdiniņeks un iniciatīvas grupas dalībnieks Kristaps Vitolīņš šovasar palīdzēja izveidot mobilo aplikāciju vietējo tūrisma uzņēmēju savstarpējās sadarbības veicināšanai. Tajā var viegli uzzināt, kur nopirkt vietējos sklandraušus, pīrāgus, suitu maizi un citus gardumus. Kādas naktsmītnes ir pieejamas, vai pašmāju vīns gatavs u.tml. Ja kādam mājražotājam produkts izpārdots, viņš ieteiks kaimiņu.

“Dabas staigātāji ir dažādi: vieniem pietiek ar dažiem kilometriem, jo jāizpēta katra puķīte un kociņš, citi grib iet diezgan garus gabalus,” teic kopienas pārstāve Daiga Kalniņa. “Takas nav marķētas, nav stendu un īpašas infrastruktūras. Vīdi saudzējot, krūmus un kokus tur necirtām, laipas un stabiņus nerakām, jo dabas un veselīgas atpūtas cienītājam to nemaz nevajag. Pie aprakstiem ir arī informācija par citiem objektiem. Elektronisko bukletu var izdrukāt uz papīra un ņemt līdzi, ja tā ērtāk un ar to pietiek. Viedtālrunī var variēt: pats savienot un noiet uz citām koordinātēm, tad atgriezties atpakaļ, tādējādi izveidojot savu interesanto gājienu. Esam piedāvājuši dalīties un to atsūtīt arī mums. Šis nav komercprojekts, bet ar mērķtiecīgu domu visai Alsungas attīstībai. Ceļotājus novirzām pie tūrisma uzņēmējiem, mājražotājiem, kuri maksā nodokļus, un tā nauda nonāk sabiedrībai, tai skaitā kopienas darbības atbalstam. Pamazām sadarbību paplašinām, iekļaujot Jūrkalni un Gudeniekus.”

Atrod mieru un klusumu

Skrundas pusē pandēmijas laikā reaģējot uz pieaugošo pieprasījumu, pat radušās jaunas naktsmītnes atpūtniekiem dabā. “Ventlejas” ir sena lauku māja Ventas krastā, kuru tūrisma uzņēmēja Ina Leona-Sprūde nolūkoja, noīrēja, izremontēja, lai klusumu un mieru mīlošie viesi nelielā ļaužu lokā varētu baudīt dabas pirmatnību. “Pašā pandēmijas sākumā bija šoks, jo visas rezervācijas mūsu viesu namā un pirtī atcēlās,” pastāsta saimniece. Tad pamazām atguvušies, jo cilvēki sākuši braukt vairāk uz laukiem.

No kādreizējās saimniecības vairs palikuši tikai milzīgie sētas koki, kā arī labvēlīgā aura un ener-

Ziedlejas dabas parkā alsundznieki ierīkojuši bibliotēku, kur vietējiem aiziet vai ceļotājiem pēc pastaigas piesēst un atpūtināt kājas, tikmēr palasot kādu grāmatu. Namiņā ik pa laikam tiek mainīta literatūra dažādām gaumēm: dzeja, proza, pasakas, piedzīvojumi.

“Ventleju” namiņā viesiem ūdens ir no krāna pieejams, taču saimniece Ina Leona-Sprūde var arī nodemonstrēt, kā senāk ļaudis ar nēšiem to nesa no akas. Braukt uz viesu namiem daudzus pamudina ne tikai dabas vērtības, bet arī iespēja izbaudīt jauku Latvijas lauku ainavu.

ģētika. Saimnieki kādreiz bija skolotāji, bet jau labu laiku skolā nestādā. Tomēr viesiem “Ventlejās” zināmā mērā ir iespēja izglītoties dabaszinībās realitātē – vērojot, kā saule lec un noriet, pārlido zivju gārnis vai ligzdā nolaižas stārķis, sēta iecilpo zaķis. Ir viesi, kurus tāds rimtums pat izsit no sliedēm, jo viņi atklāj patiesās vērtības. “Šodien tādi dziļi lauki kļūst populāri. Pilsētniekiem jau nav kur aizbraukt. Protams, piecvaigžņu luksusu te nepiedāvājam – tas šajā vidē pat neiederētos un mūsu viesiem nemaz nav vajadzīgs –, tikai minimālu komfortu, kas nenoplicina vīdi,” I. Leona-Sprūde saka.

Nekādus uzziņas materiālus par dabu viesu namā nedala, jo te cilvēks tāpat sajūtas kā dabas

sastāvdaļa un nevienam neienāk prātā kaut ko bojāt, lauzt, plēst, izmest atkritumus mežā pastaigas laikā. Un tas ir labākais veids, kā audzināt izpratni.

Labāk, ja pastaigas ir organizētas

Arī Kuldīgā dabas vērotāju pieplūdums bija jau kopš agra pavasara, kad Ventā sāka lidot zivis. Brauca gan vecpilsētu skatīt, gan apkārtējo dabu baudīt. Tāpēc Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs šogad uzmanību pievērsa pastaigu vietām, kā arī velobraucienu un ūdenstūrisma iespējām, un tikko klajā nākusi brošūra “Aktīvā atpūta”, kurā iekļauti 17 populārākie maršruti pa mežiem, gar apstrādātiem un caur aizaugušiem

laukiem, gar upēm un upītēm, ezeriem un purviem Kuldīgas novadā, tostarp gan agrāk veidotie, gan no jauna tagad radītie. “Tas nebūt nav viss, kur iespējams aktīvi atpūsties,” norāda centra vadītāja Jana Bergmane. “Bieži vien cilvēki paši meklē, kurp doties, kur mazāk cilvēku. Populārākās vietas vienmēr ir apmeklētas, tajās ir arī attiecīga infrastruktūra. Arī mēs turpināsim meklēt arvien kaut ko jaunu, attīrīt kādu aizaugušu taku.”

Taujāta, kā pieaugoša plūsma ietekmēs vīdi, tūrisma speciāliste norāda, ka cilvēki ies dabā arvien vairāk. Pārvietošanās ierobežojumu dēļ ceļotāji meklēja iespējas kustēties iekšzemē un atklāja, ka ir ko redzēt. Aizraujošs ir tāds pārgājiens gar dabas objektiem, kas nekur īpaši netiek reklamēti, jo ne Eiropas, pat ne nacionālajā līmenī nav ievērtības cienīgi. Tāpēc labāk, ja tā plūsma ir organizēta un izveidota atbilstoša infrastruktūra, kas ierobežo iespējamo kaitējumu dabai. J. Bergmane skaidro, ka jaunajam bukletam ir arī izglītojoša loma. Katra maršruta aprakstā ir norādītas koordinātes, grūtību pakāpe, šķēršļi, kas jāpārvar, ceļā sastopamo objektu izcelsme, dabas vai kultūrvēsturiskā nozīme un arī uzvedības noteikumi, ko kurā vietā drīkst vai nedrīkst darīt.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA “Kurzemes Vārds” un reģionālās izdevniecības.

SARUNA AR JUBILĀRI

Dzimusi Ziemassvētku vakarā

Bijusi kuldīdzniece Ilze Skrastiņa savulaik profesionāli spēlējusi volejbolu, tagad ar ģimeni dzīvo Jelgavas novadā un strādā Rīgā, uzņēmumā *If apdrošināšana*. Ilze tieši Ziemassvētku vakarā, 24. decembrī, svinēs savus 35 gadus.

Viņa teic: „Noteikti jūtu, ka nav vairs 20. Laiks iet uz priekšu ļoti ātri, un ar katru gadu redzu, cik ātri aug mani bērni.”

DIVAS NEBIJA NEKAD

Ilze jubileju sagaidīs mājās: „No Skotijas atlidots mamma, svinēšu ar bērniem un vecvecākiem.” Noskaņojums šajā datumā ne vienmēr esot tas labākais, bet sveicienu gan viņa saņemot daudz – draugi un paziņas apsveic ne tikai Ziemassvētkos, bet arī dzimšanas dienā.

Par dāvanām gaviļniece saka: „Ir bijušas gan sirds dāvanas, gan kādas lielākas. Materiālās nav tik svarīgas – priecājos par jebko. Svarīgākā ir veselība man un tuvajiem. Vairāk priecājos, ja pārsteigumu varu sagādāt citam. Bērniņā gan pārdzīvoju, ka Ziemassvētkos un dzimšanas dienā saņēmu tikai vienu dāvanu, – divas nebija nekad. Pārsteiguma dāvana bija uz 30 gadu jubileju. Mamma nebija Latvijā, bet viņa ar manu vīru sarunājuši pasūtīt manu mīļāko medus kūku ar visām 30 svecītēm. Tas bija tāds emocionāls mirklis! Ģimenē visi zina, ka medus kūka ir mana mīļākā, bet vienu gadu tētis to piemirsa un ar lielu pārliecību uzdāvināja *Cielaviņu*, kas man negaršo.” Vēl Ilze galdā ceļ tradicionālos Ziemassvētku ēdienus.

Ārpus Latvijas dzimšanas dienu viņa nav sagaidījusi nekad: „Ziemassvētkos vienmēr esmu mājās,

„Ir silta sajūta, ja Ziemassvētkos no rīta līdz vakaram kāds atceras arī par mani pašu,” saka Ilze Skrastiņa.

pēdējos gados kopā ar ģimeni, kas man ir vissvarīgākā. Lielas balles mēdzu taisīt jaunībā ar draugiem, nu jau vairs ne.”

REDZĒT KO TĀLĀKU

Kādus nākamā gada mērķus Ilze plāno? “Vienmēr esmu domājusi, ko jaunajā gadā gribētu darīt labāk, citādāk, ko vēl neesmu izdarījusi. Katru gadu mērķu ir daudz, viens ir nemainīgs – notievēt, bet tas, šķiet, tāds ir visām sievietēm. Gribu aizbraukt ceļojumā, parādīt bērniem pasauli. Mazākie, kuriem ir trīs un pieci gadi, Covid-19 dēļ vēl nekur nav bijuši. Tā kā viņu vecmāmiņa strādā Skotijā, ir doma aizbraukt ciemos. Pati ar vecāko dēlu esmu bijusi vairākas reizes. Vēl man Austrijā dzīvo draudzene, un runājām, ka ar mazajiem varētu aizbraukt. Latviju esam apskatījuši ļoti daudz, tāpēc gribas redzēt ko tālāku.”

LABĀK MĒGINĀT UN DARĪT

„Joprojām spēlēju volejbolu Bauskas komandā. Kādreiz to

darīju profesionāli, tagad savam priekam. Citreiz saņemties un aiziet ir grūti, taču pēc treniņiem vai sacensībām ir ļoti patīkams nogurums – tas atpūtina gan prātu, gan nervus.”

Ilzes dzīves moto esot: „Labāk nožēlot to, ko esi izdarījis, nevis to, ko neesi. Vajag mēģināt. Pie tā turos pati, to saku arī citiem. Tagad, kad vecākais dēls paaudzies, redzu, ka ar gadiem viņš sapratis: agrāk mamma kaut ko teica, un tās likās muļķības, tomēr daudzos jautājumos viņai bijusi taisnība. To spēj novērtēt tikai pēc laika. Bērni mani gan nogurdina, gan iedvesmo.”

Lielākais sapnis bijis dzīvot savā mājā, un 18. novembrī tajā ievākušies: „Beidzot mums ir pašiem sava vieta, kur var augt bērni. Vēl mans sapnis ir tāds, lai vecākiem būtu laba veselība un viņi ilgi dzīvotu. Galvenais, lai ģimenei viss labi, tad arī man būs labi.”

Amanda Gustovska
Ilzes Skrastiņas arhīva foto

STĀRKA VĒSTIS

Meitenes puīšus apsteidz

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 15. līdz 20. decembrim piedzimuši septiņi bērniņi: četras meitenes un trīs zēni. Vecāki izvēlējušies vārdus Alise, Beverīna, Marija, Nora un Noels, bet diviem zēniem tas vēl tiek domāts.

MANAS ATZIŅAS

Decembrī šajā rubrikā arī *Kurzemnieka* darbinieki, pabeidzot iesāktos teikumus, atklāj savus uzskatus par dažādām vērtībām.

Nevienu nesastopam bez iemesla

Inta Jansone, žurnāliste

● **Latvijā mani visvairāk iepriecina...** Neizcelšos ar oriģinalitāti – tā ir daba un gadalaiki. Vienlīdz labi jūtos gan vasaras karstumā, kad termometra stabiņš pārsniedz plus 30 grādu atzīmi, gan aukstajos ziemas mēnešos.

● **Latvijā mani visvairāk apbēdina cilvēku neieklausīšanās** speciālistos un vienam otrā. Pandēmijas ierobežojumu laikā daudziem grūti uzturēt labas attiecības, daudzi kļuvuši negatīvāki, vieglāk aizkaitināmi un arī neie-

jūtīgāki.

● **Kuldīgā visvairāk iepriecina radoši ļaudis**, un mūsu novadā tādu nav maz. Piemēram, šogad skaļumu Kuldīgas klusajās ielās iegriezta Kaļķu ielas uzņēmējdarbības kvartāls.

● **Kuldīgā visvairāk apbēdina** lielais graustu skaits.

● **Mana lielākā vēlēšanās** ir mana lielākā vēlēšanās.

● **Man darbā vissvarīgākā ir precizitāte, objektivitāte un arī ātrums.**

● **Ja būtu jāmaina nodarbošanās**, varbūt ļautos vaļaspriekam – frizētū citus. Bet varbūt apgūtu ko citu. Skolu beidzot, gribēju apgūt divas specialitātes: žurnālistes un izmeklētājas. Savā ziņā radniecīgas.

● **Mans dzīves moto:** „Ticēt. Darīt. Sasniegt.”

● **Vērtīgākā mācība** – novērtēt ikvienu cilvēku, kurš ienācis manā dzīvē. Katrs sniedz kādu mācību: gan labo, gan arī slikto.

● **Es dzīvē nekad...** Šo izlaižam, jo pieredze rāda, ka neapdomīgi sacītais *Es nekad* tiek apgāzts ātri un ar lielu blīkšķi.

● **No saviem vecākiem...** Viņi ir mans zelts! Vienmēr ir man līdzās: gan priecīgos brīžos, gan grūtos pārbaudījumos. Tas spēcina.

● **Mani visvairāk iedvesmo** jūra, mūzika, filmas un melna kafija.

PALDIES

Paldies Vilgāles zemnieku saimniecības *Reķī* īpašniekam A.Reķim un viņa darba rūķiem par sniegto palīdzību, kad tas ir nepieciešams. Priecīgus, svētīgus Ziemassvētkus!

Raita

Aizputes ev. luteriskā draudze vēlas izteikt pateicību Laidu pagasta padomei un Andrim Neilandam, kā arī Podnieku ģimenei par palīdzību Valtaiku baznīcas sakopšanā.

Paldies Vilgāles sākumskolai par sagādāto pārsteigumu Ziemassvētkos!

Irēna Taube

Paldies no rendeniekiem SIA *Miesnieks* gaļas pārstrādes uzņēmuma Ventavā baltejam tirgošanās busiņam un tā stūrmanim par ierašanos Rendā ik ceturtdienu visa gada garumā. Laikā, kad mūs atturēja doties uz lieliem veikaliem, šādu atbraukšanu īsti tik varam novērtēt! Pateicīgi pircēji Rendā

Pateicamies Kuldīgas uzņēmējiem un privātpersonām, kuras akciju *Dalies mīlestībā* atbalstīja finansiāli, kā arī Latvijas Samariešu apvienībai, kas palīdzēja dāvanaišas nogādāt saņēmējiem. Paldies z/s *Baļļas* un Ievai Sadauskai, z/s *Olarāji*, uzņēmumiem *Rietumu nafta*, *Rezerve*, *Mars*, *Mežmaļi*, *IMG projekti*, *ZR autodetaļas*, *Palleteries*, *Wild Wood*, veikalam *Kate*, Gatim Rautiņam, Andrim Upmalim, kā arī tiem, kuri nevēlējās savu vārdu publiskot.

Gaišus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu vēlot – akcijas koordinatore Irma Gertnere un Ieva Fokerota-Šimane

Kuldīgas Neredzīgo biedrība saka lielu paldies par finansiālu atbalstu Kuldīgas novada pašvaldībai, Kuldīgas novada pašvaldības aģentūrai *Sociālais dienests*, Liepājas Neredzīgo biedrībai, tās vadītājam Mārim Ceirulim par atbalstu. Vēlamies īpašu paldies teikt Liepājas Neredzīgo biedrības šoferim Edgaram Krakupam, kurš katru gadu ekskursijās ir ne tikai kā šoferis, bet vienmēr ir ļoti izpalīdzīgs, atsaucīgs. Vēlam visiem s kaistus, mierīgus, mīlestības pilnus Jēzus Kristus dzimšanas svētkus, un lai arī jaunajā 2022. gadā varam Dieva spēkā un mīlestībā turpināt atbalstīt, palīdzēt, iedrošināt viens otru.

Patiesā Ziemassvētku burvība slēpjas sirds siltumā. Kuldīgas Invalīdu biedrības valde sirsnīgi pateicas saviem labvēļiem ziedotājiem par atbalstu biedrības darbā un svētku noskaņas radīšanā gada izskaņā – Borisa un Ināras Teterevu fondam, SIA *Vilnas fabrika*, SIA *Rimi Latvia*, SIA *Kuldīgas siltumtīkli*, SIA *Livona-BP*, z/s *Baļļas*, SIA *Foto A.C.*, SIA *KLZ*, SIA *Māras druka*. Lai Jaunā gada dienas ir piepildītas ar veiksmi un labestību!

Paldies Kuldīgas uzņēmējiem, samariešiem Meldrai un Gundaram, aprūpētājiem Agitai, dakterītei Gitai Cakulei un māsiņai Mārītei. Lai jums priecīgi Ziemassvētki! Gundega

Kuldīgas Sv. Annas draudze izsaka sirsnīgu pateicību:

Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei, Valsts kultūrkapitāla fondam, Kuldīgas novada domei, Latvijas Evaņģēliski luteriskajai baznīcai, Kurzemes plānošanas reģionam, Kuldīgas attīstības aģentūrai, Nodarbinātības valsts aģentūras Kuldīgas filiālei, *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*, laikrakstam *Kurzemnieks*, *Kuldīgas novada vēstīm*, *Kurzemes Radio*, *Mēness aptiekai*, uzņēmumiem *Kokneši Plus*, Ingaram Kolčam un Aināram Princim, *Darbnieci A projekti*, Anitai un Aldim Orniņiem, *JC grupai* un Jānim Cinim, *Plankai* un Dzintaram Knupkem, SIA *Novasafs*, Andrejam Safonovam un Jānim Kalniņam, SIA *KCE*, Jānim Voitko, tāpat Andrim Koževņikovam, Andai Gutlandei, Mārtiņam Medniekam, Aināram Skaldmanim, Normundam Eglem, Lāsmāi Ciekausei, Ingunai Lēmanei, Rinaldam Lūsim, Jurim Girvaitim, Aigaram Zvingulim, Dainim Bušmanim, Andrai un Valdim Austeriem. Pateicamies ikvienam par palīdzību un personīgo ieguldījumu, par labi paveiktajiem darbiem un dāsnajiem ziedojumiem! Vēlam visiem svētīgus Ziemassvētkus un veiksmīgu Jauno gadu!

NEDĒĻAS VIEŠŅA

Kustības un *Sapņu komanda* – dzīvespriekam

Kuldīdzniece INESE LEINĀTE vienmēr bijusi ar sportu uz tu. Savulaik trenējusies vieglatlētikā un spēlējusi florbolu, gadus divdesmit spēlējusi basketbolu klubā *Ģertrūde*, vēl dejo zumbu un vingro. Viņa priecājas, ka arī dēls Emīls Hartmanis un meita Krista Deičmane izvēlējušies aktīvu dzīvesveidu.

Vai basketbolistēm šoruden ir izdevies satikties sporta zālē?

Ir. Reizi nedēļā – trešdienās – tiekamies sporta skolas zālē Kalna ielā. Tagad situācija pamanījusi, un varam trenēties Virkas ielas zālē. Tik lielu jau mums nevajag, bet, ja piedāvā... Pirmdienās varam trenēties vieglatlētikas manēžā.

Kāpēc nevajag lielu zāli? Vai nav, kas spēlē?

Tā ir – esam palicis mazs pulciņš. Ja vienā treniņā atnāk sešas, tas ir daudz. Ja piesakās mazāk par trim, tad uz zāli neejam. Kā pašas sakām – ir neērti piesmērēt zāli un ģērbtvi. Vairākas basketbolistes sportošanai punktu pielikušas traumām dēļ. Un pēctecības diemžēl nav. Pamēģinājām sociālajos tīklos ievietot informāciju, ka aicinām spēlētājus pievienoties. Atnāca viena. No skolām meitenes nenāk, un nevar jau to spēli *iemānīt*, ja nav spēlēta vairāk kā tikai sporta stundās.

Vai pati trenēties basketbolā sākat jau skolas laikā?

Šķiet, ka tā bija otrā klase. Bet biju rudens bērns un par citiem gadu vecāka, jo skolā sāku mācīties vēlāk. Klasesbiedrenes basketbolu spēlēja kopā ar gadu jaunākām. Es nevarēju spēlēt kopā un vienīgā no klases paliku ārpus komandas. Negribēju spēlēt ar citu klašu meitenēm un aizgāju trenēties vieglatlētikā. Toreiz mēs Kuldīgas 1. vidusskolā skaitījāmies sporta klase.

Kurās disciplīnās startējāt?

Man patika tāllēkšana, bet lika skriet vidējās distancēs – 800 un 1500 metrus, jo man bija izturība. Labi veicās arī tāllēkšanā. Ļoti nozīmīgas vietas neizcīnīju, bet pāris panākumu bija. Piedalījies sacensībās gan rajonā, gan Rīgā.

Pēc 8. klases daudzi aizgāja uz citām skolām, un sporta klase īsti vairs nefunkcionēja. Bet tolaik pie dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas veidojās GDA* daudzciņņas komanda – vairākās vecuma grupās to vāca kopā un vadīja Aloizis Čačs. Aizgāju uz pirmo apulci. Kā man iepatikās! Bija jāstartē piecās disciplīnās, piemēram, sprintā, garajā distancē, peldēšanā, šaušanā utt. Aizrāvos, jo *plikā* vieglatlētika vairs nelikās tik aizraujoša, bet te bija jābūt vienlīdz stipram visās. Vienu gadu kļuva par Latvijas čempioni. Vājākā disciplīna man bija peldēšana. Mūs mācīja trenere Dzintra Freimane. Bija jāpeld pareizi, lai komandai var nopelnīt ieskaiti. Daudz gan neiznāca sportot, jo pēc vidusskolas mācījies Rīgā.

Vai izvēlējāties sporta specialitāti?

Nē, studēju grāmatvedību Finanšu un tirdzniecības fakultātē.

Kuldīgas 1. vidusskolas 5. klase sacensībām gatava. Inese – pirmā no labās.

Inese Leināte saņem uzvarētājas medaļu GDA daudzciņņā.

Slimnīcas rīkotajā triatlonā komanda Kosmiskās izcīnījusi pirmo vietu, Inese – priekšplānā.

Ciemojoties pie meitas, Inese izbauda ziemu, slēpojot Madonas pusē.

Burvīgas esot atmiņas par ceļojumu Tatra kalnos.

Nobijos stāties Fizikālās institūtā – baidījies no ķīmijas, kurā jākarāto iestājeksāmens, jo šis priekšmets skolā tik labi nepadevās. Šo soli mazliet nožēloju, jo sports tomēr sirdij tuvāks. Grāmatvedību izvēlējos pavisam nejauši. Universitātes aulā apskatīju piedāvātās programmas un izvēlējos to, kurā vismazāk pieteikušies. Mācīties gribēju! Tētis savulaik arī teica: „Ej tadā darbiņā, kas ir tīrs un siltumā!” (Smejas.) Bet fakultātē mani iecēla par atbildīgo par sportu. Piedalījies sacensībās, skrēju krosu. Domāju, ka, mācoties Rīgā, varēšu iemācīties labāk peldēt. Neiznāca, jo baseins tālu no kopmītnēm. Sākumā braucu, bet atgriezies ļoti vēlu, un komandante bija dusmīga. Šo apņemšanos neizpildīju.

Ko darījāt pēc studijām?

Atgriezies Kuldīgā un sāku strā-

dāt patērētāju biedrībā, jo tā mani studiju laikā atbalstīja ar stipendiju. Izveidojās ģimene, piedzima bērni: dēls Emīls un meita Krista. Man vienmēr laimējies, ka darbu piedāvā. Kādu laiku strādāju veikalā *Gerken&Co*, tad kancelejas preču veikalā, ko tautā sauca par *Ogrīti*, kokapstrādes uzņēmumā *Skaida*, SEB bankas Kuldīgas filiālē, bet tagad – Kuldīgas novada bāriņtiesā. Gribējās būt aktīvai, un sāku spēlēt florbolu Kuldīgas sieviešu komandā. Spēlēt aicināja draudzene. Sākumā pat nesapratu, kas tas par sporta veidu (smejas). Pie sevis nodomāju: „Neskriešu ar nūjiņu pa laukumu!” Bet atlika vienreiz aiziet, un nospēlēju piecus gadus. Spēlējām labi – bijām arī pasaules čempionātā Prāgā. Sākumā jau neviena florbolu nemācēja, un pirmajās spēlēs zaudējām ar 0 pret 30... Vēlāk gan bijām spēcīgas pretinieces.

Kuldīgas sieviešu basketbola komanda *Ģertrūde*. Inese Leināte – 1. rindā otrā no kreisās.

Kuldīgas sieviešu florbola komanda. Inese – 1. rindā otrā no kreisās.

Skatīties nav tik interesanti, cik pašai spēlēt laukumā. Diemžēl viss panīka, jo sacensībās bija dārga dalības maksa un atbalsts no sponsora arī vairs nebija liels.

Kādu dienu uz ielas satiekot klasesbiedrenes, viņas aicināja spēlēt basketbolu. Tad arī sākās *Sapņu komanda* – tā mēs pašas saucām *Ģertrūdes* komandu. Nu jau pagājuši vairāk nekā divdesmit gadi. Ja jautā, kas mani basketbolā aizrauj, tad tā ir kustēšanās un būšana kopā. Vēl apmeklēju vingrošanu un zumbas nodarbības.

Agrāk nodarbībām atlika vairāk laika. Tagad esmu ome diviem burvīgiem mazdēliņiem: Tonijam un Teo. Dēls Emīls ar sievu Āgati un dēliem dzīvo Kuldīgā. Priecājos, ka abi bērni ir aktīva dzīvesveida piekritēji un sporto. Droši vien redzēja, ka es to daru. Emīlu ņemu līdzi uz saviem treniņiem.

Viņš paaugoties arī sāka spēlēt basketbolu. Meita Krista Siguldas sporta centrā strādā par fizioterapeiti. Viņa arī sporto, daudz skrien, ir piedalījies Kuldīgas pusmaratonā. Kad aizbraucu ciemos, varu nedomāt, ka sēdēšu un dzeršu kafiju. Viņa izplāno dažādas aktivitātes, piemēram, nupat Madonā slēpojām. Tad bija pārgājiens pa Amatas krastiem. Vēl bijām ar mugursomu plecos pārgājienā pa Tatra kalniem. Dienā nogājām ap desmit kilometru, vakarā nogurusi nokritu teltī (smejas). Biju iegādājusies biļetes lidojumam uz Austrāliju, kur paredzēti vairāki pārgājieni. Diemžēl kovida dēļ viss atcēlās.

Kas sagādā prieku?

Tas, ka bērniem, mazbērniem klājas labi, ka viņi ir veseli.

* GDA – padomju laika fiziskās audzināšanas programma ar devīzi *Gatavs darbam un aizsardzībai*.

PASĀKUMI

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 25.XII 14.00 muzikāla izrāde *Kā kļūt par Ziemassvētku vecīša palīgu*. SIA *Jogītas pasākumi* mākslinieki bērniem no trim gadiem piedāvā neaizmirstamu piedzīvojumu ar *Ķepu patruļas* suņukiem Čeizu un Skaju un briedēnu Bembiju, risinot āķīgus uzdevumus un dziedot.

26.XII 15.00 koncertā *Ziemassvētku zvaigzne* – kamerkoris *Rāte* (diriģents Andis Groza), komponists Valdis Zilveris un Latvijas Nacionālā teātra aktrise Dace Bonāte. Skanēs pasaulē klasikas melodijas un latviešu komponistu mūzika.

27.XII 19.00 elegantā un joku pilnā koncertā *Teātru tenori. Laimīgu Jauno gadu!* – Latvijas Nacionālās operas un baleta teātra solisti Juris Jope, Operetes teātra galveno lomu atveidojis Emīls Kivlenieks, aktieris un seriālu varonis Kristians Kareļins, Latvijas Nacionālā teātra aktieris Mārtiņš Brūveris. Muzikālais pavērtums: Artūrs Kutepovs (ģitāra), Uģis Krūskops (bungas) un Anatolijs Livča (taustiņinstrumenti). Programā: pasaules un Latvijas klasika,

popmūzikas hiti, tradicionālās svētku dziesmas, jaunā gada horoskopi.

28.XII 18.00 Tautas deju ansamblja *Venta* sarunu vakars *Atkalsatikšanās dejā* – par piecos gados piedzīvoto stāstīs vadītāja Zita Serdante, bijušie un tagadējie dalībnieki, repetītores Ance Gulbe un Agate Hartmane. Videoatskats uz spilgtākajiem notikumiem, fragmenti no Dziesmu un deju svētkiem, mūsdienu deju uzveduma *Tā daļa visuma*, 55 gadu jubilejas. Varēs uzzināt, kas sakāms horeogrāfiem no Gruzijas un Latvijas. Būs dejojātāju, repetītoru un vadītājas sarunas par dejas specifiku, notikumiem

un atgadījumiem TDA, būs vairākas dejas. Pasākums ir Latvijas Kultūras koledžas 3. kursa studentu Nikolas Kerenas un Emīla Kalendas kvalifikācijas darbs.

Līdz 9.1 – divi kultūras centra sarīkoti piedzīvojumi:

- **viesnīcas *Metropole logos*** – *Svētku laiks* deviņās ainās. Tās uzburtas, no plauktiem un mantu kastēm izceļot draugu, radu un pašu gādātus suvenīrus un mīļlietiņas. Kāds atpazīs vectēva pulksteni ar ķēdi, leģendāro VEF radioaparātu un 1969. gadā ražotu mikrofonu, skaitītājus, savulaik populāru multfilmu varoni, koalas lācīti no Austrālijas, blakus Ziemassvētku vecītim – Santaklausu no Amerikas, Salatēti un Sniegbaltīti no Irkutskas un vēl, un vēl. Katrai lietai savs stāsts, arī pelītei, kas bērnam ved miedziņu. Tos var noklausīties, nolasot kvadrātuku.
- **skvērā pie kultūras centra** – pietura *Divpadsmit*: trakuļģais dzīves karuselis uz brīdi apstādināts, var sastapt 12 briežus kā garām paskrējušos mēnešus.

KULDĪGAS NOVADĀ

ĒDOLĒ
Bibliotēkā līdz 29.XII izstāde *Ziema un Ziemassvētki grāmatās*.

ĢUDENIEKOS
Basu bibliotēkā līdz 30.XII Eduarda Skavas miniatūrgrāmatas.

ĪVANĒ
Muižas pagalmā 23.XII 17.00 pie eglītes pirmsskolas bērnus gaidīs Lapzemes rūķi ar jokiem un saldumiem. **Bibliotēkā** līdz 29.XII Zaigas Gulbes izstāde *Dzeja uz koka ripām*, līdz 30.XII literatūras ekspozīcija *Ziemassvētkus un Jauno gadu sagaidot*.

KURMĀLĒ
Priedaines bibliotēkā decembrī izstādes *Ziemīgā literatūra un Jaunākā literatūra*. Decembrī un janvārī fotoizstāde *Kurmāles pagasts fotogrāfijās. Ziema*.

Izstāžu zālē līdz 28.XII Daces Nastevičas rokdarbi.

Pasākumu zālē 22.XII 19.00 grupas *Galaktika* Ziemassvētku koncerts.

LAIIDOS
Sermītes bibliotēkā Ilonas Lases rokdarbi.

Laidu bibliotēkā literatūras izstāde *Pirms svētkiem*, līdz 31.I Maijas Čapas gleznas.

Laidu muižas kreisajā spārnā 23.XII 16.30 Ziemassvētku koncerts *Es atveru savu sirdi*. 23.XII Ziemassvētku vecītis gaidīs pirmsskolas bērnus 10.00 **Sermītes skvērā**, 11.30 **Laidu sporta laukumā** (dāvanas saņems tikai pieteiktie).

NĪKRĀCĒ
Bibliotēkā Irēnas Oses hobiji un literatūras izstāde *Iepazīsim mežu*.

PADURĒ
Bibliotēkā literatūras izstādes *Ziemassvētkus gaidot* un *Notraus puteklus*, Jāņa Krasta fotoizstāde *Panorāmas*.

RAŅĶOS
Bibliotēkā grāmatu ekspozīcija *Ziema un Ziemassvētki*.

RENDĀ
Bibliotēkā Dinas Zvejnieces gleznas.

RUDBĀRŽOS
Bibliotēkā *Jaunākā literatūra*, līdz 6.I Dagnijas Grundbergas radošie darbi izstādē *Mana meditācija* un fotoizstāde *Mirkļi*.

Kultūras namā līdz 31.I fotogrāfu grupas *Liepājas pozitīvs* izstāde *Bez maskas*.

SNĒPELĒ
Estrādē 23.XII 15.00 Ziemassvētku tirdziņš.

TURLAVĀ
Bibliotēkā grāmatu izstāde *Ziemassvētku gaidās*, keramiķes Intas Mednieces un grāmatasējējas Ilvas Valdmānes darbi.

VĀRMĒ
Bibliotēkā Dārtas Druvaskalnas (deviņi gadi) apgleznotais stikls un keramika, vārmenieku rokdarbu un citu izstrādājumu izstāde.

KAIMIŅOS

LIEPĀJĀ
Lielajā dzintarā 30.XII 19.00 Liepājas simfoniskā orķestra Vecgada koncerts. Fragmenti no Johana Štrausa populārākās operetes *Sikspārnis*, slavenais Vitorio Monti *Čardašs*, *Barkarola* no Žaka Ofenbaha operas *Hofmaņa stāsti*, Kamila Sensānsa mūzika un citi skaņdarbi, diriģents Atvars Lakstīgala, soprāns Ilze Grēvele-Skaraini, mecosoprāns leva Parša, vijolniece Paula Šūmane, Rīgas Doma zēnu kora solists Mariss Lakstīgala.

Liepājas teātrī 23., 29. un 30.XII 19.00 svētku koncerts *Tepat blakus* (aktieri un mūziķi Normunda Kalniņa vadībā).

Liepājas Latviešu biedrības namā

29.XII 19.00 Katrīnas Gupalo koncertā *Zvaigznes pieskāriens* – Eltona Džona, Deivida Bovija, *Depeche Mode*, Elvisa Preslija, Frenka Sinatra, kā arī pašas dziesmas par ziemu, kosmosu un sapņiem.

VENTSPILĪ
Jūras vārtos Aleksandra Naumova personalizstāde *Pasaules ainavas un L'Esparrou pils*.

Koncertzālē Latvija 26.XII–9.I Katrīnas Neiburgas un Andra Eglīša telpa-instalācija *Biežņa* – drūzmēšanās metafora. Svētku laikā drūzmēšanās ēdiens uz galdiem, cilvēki veikalos un pasākumos, tādi svētku simboli kā egles, no meža ienākot ierobežotā platībā. Tapšanā var piedalīties arī

apmeklētāji – pie ieejas būs nokalpojamo eglīšu savākšanas punkts, kas audzēs biežņu koncertzālē. 8. un 9.I noslēgums ar vairākiem koncertiem. Komponista Maikla Gordona darba *Timber* pirmatskaņojumā Latvijā – perkusionistu ansamblis *Koksnes sekstets* (Guntars Freibergs, Mikus Bāliņš, Elvijs Endelis, Ernests Mediņš, Reinis Tomiņš un Edgars Zauris).

PĀVILOSTĀ
Galerijā PAiR tekstilmākslai veltīta izstāde, kurā dažādu paaudžu mākslinieki tradīcijas un dabas vērojumu atspoguļo laikmetīgā praksē. Maijas Purgailis, Pētera Sidara, apvienības *Mareunrols*, Heles un Pāvilstostas audēju kopas *Lumstiņš* darbi.

BAZNĪCĀS

Dievkalpojumi Ziemassvētkos

Kuldīgas Sv. Trīsvienība Romas katoļu baznīcā 24.XII 20.00, 25.XII 10.00, 26.XII 10.00. Tiešraides un arhīvs: www.facebook.com/trisvieni-basdraudze, <https://zeno.fm/radio/kuldigaskatolis>, [https://ej.uz/KuldigasKa-to-lis](https://ej.uz/KuldigasKato-lis).

Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā 24.XII 13.00 (ģimenēm) un 18.00 (ar svēto vakarēdienu). 25.XII 14.00 Kristus piedzimšanas svētku dievkalpojums, 26.XII Otrie Ziemassvētki: 13.00 (ģimenēm) un 14.00 (abi ar svēto vakarēdienu).

Kuldīgas Sv. Annas baznīcā 24.XII 18.00 (bez dievgalda) un 20.00 (ar dievgaldu). Abiem tiek veidots pieraksts, jo vienlaikus drīkst atrasties 55 cilvēki (tālr. 22301453).

Īvandes baznīcā līdz 23.XII 16.00–19.00 *Gaismas ceļš* aicina ienākt, ieklausīties, noticēt un piepildīt sirdi ar gaismu, cerību un mīlestību. 24.XII 16.00 dievkalpojums.

Rendas Usmas baznīcā (ārpusē) 24.XII 18.00 (līdzīgi ņemt lukturi).

Valtaiķu baznīcā 25.XII 17.00.

Lipaiķu baznīcā 24.XII 16.00, 25.XII 15.00 (ar svēto vakarēdienu).

Klosteres baznīcā 25.XII 13.00.

Alsungas Sv. Miķeļa baznīcā 25.XII 12.00.

Gudenieku Sv. Jāņa baznīcā 25.XII 14.00.

KINOZĀLĒ

20.XII 17.20, 22.XII 19.10 un 23.XII 16.30 ģimenes piedzīvojumu komēdija **Sarkanais suns Klifords**. Emīlija atrod sarkanu kučēnu un nosauc par Klifordu, nedomājot, ka tas izaugs liels. Mammašs prombūtnē Emīliju pieskata smieklīgais tēvocis Keisijs. Tikmēr suņuks izaudzis un šaurajam Ņujorkas dzīvoklim kļuvis par lielu, turklāt par to interesējas ģenētisko eksperimentu uzņēmums. Režisors – Volts Bekers, lomās: Džeks Vaitholts, Dērbija Kempa, Tonijs Heils, Sjenna Džilori, Rasels Vongs, Džons Klīzs u.c.

20.XII 19.30, 22.XII 16.00 un 23.XII 18.40 drāma **Vestsaidas stāsts**. 1957. gada mūzikla adaptācija, kas stāsta par mīlestību starp Toniju un Mariju no dažādām Ņujorkas ielu bandām. Režisors – Stīvens Spīlbergs, galvenajās lomās: Ansel Elgorts un Ariana De Bose.

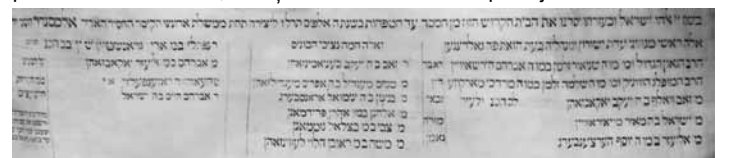
20.XII 12.30, 28.XII 17.10, 29.XII 14.00, 30.XII 13.50 un 16.10 animācijas filma **Dziedi 2!** – koalas Bastera Mūna un talantīgo draugu piedzīvojumi turpinās. Šoreiz viņi sagatavojušu jaunu muzikālu šovu.

26.XII 17.00, 28.XII 19.30, 29.XII 16.30 un 30.XII 18.30 trilleris **Guči nams** – stāsts par slepkavību, āprātu, greznību un alkatību. Režisora Ridlija Skota krimināldrāmas centrā – Patrīcija Redžiani (atveido Lady Gaga) un viņas plāns nogalināt bijušo vīru Mauricio Guči (Ādams Draivers), slavenā modes nama dibinātāja Gučio Gučio mazdēlu.

BIBLIOTĒKĀ

Interaktīvā vietnē *Kuldīgas ebreju vēsture digitālajā vidē* stāsts par mūsu pilsētas ebreju kopienu, kas bija nozīmīga iedzīvotāju daļa līdz pat Otrajam pasaules karam: fakti, atmiņas un attēli. Saite: <https://ej.uz/evdv>

VECAJĀ RĀTSNAMĀ

Andas Poikānes kamerizstāde *Ar roku virs galvas*. Telpas atvērtas darb-dienās 9.00–17.00, pārējā laikā apskatāma pa logiem.

NOVADA MUZEJĀ

Līdz 16.I Imanta Kristovska fotogrāfiju un meitas Ellas Kristovskas-Mediņas gleznas. Līdz 6.III *Valdziņu pa valdziņam* – rokdarbu kopas *Čaupe* desmit gadi. Bangertu villas otrā stāva ekspozīcijā *Turīga kuldīdznieka dzīvoklis* iekārtots Ziemassvētku fotostūrītis.

IZSTĀDE

Mākslinieku rezidences galerijā (piesakoties pa tālr. 29638612) un **Mākslas namā**
Vēl šogad Kristapa Kalna un Sarmītes Māliņas fotogrāfiju un objektu izstāde *Tagad ir visu laiku*.

PĀRDOD

DĀRZU d/b Kurzemīte. Tālr. 29921224.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briektes (185 EUR/palette), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (75 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod skaldītu **MALU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena: 120 EUR par trīs steriem. Tālr. 25607959.

Kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 26632732.

SIENU rulonos. Tālr. 29185228.

Baltas, brūnas **DĒJĒJVISTAS** un 12 mēn. vecus **GAILĪŠUS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums – 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tālr. 28890462.

Lauku vistu **OLAS**. Tālr. 26211023.

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) paziņo, ka ar Padomes 2021. gada 16. decembra lēmumu Nr. 530/1-2 "Par rezultātiem konkursā "Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Skrundā 88,1 MHz frekvencē" par uzvarētāju konkursā ir atzīta AS "RADIO SWH", reģistrācijas Nr.40003125825, ar radio programmu "Radio SWH Rock".

SIA "Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor" elektroniskajā izsolē elektronisko izsoļu vietnē <https://izsoles.ta.gov.lv/> ar augšupejošu soli

pārdod **neizīrētu** valsts nekustamo īpašumu Saldus ielā 21, Ventā, Rumbas pagastā, Kuldīgas novadā, kadastra Nr.6284 505 0008.

Izsoles sākumcena – EUR 6800.00, nodrošinājums – EUR 680.00, izsoles solis – EUR 100.00. Izsoles sākums – **23.12.2021.**, izsoles noslēgums – **24.01.2022.** plkst. 13.00. Personai, kura vēlas piedalīties izsolē, līdz **12.01.2022.** jāiemaksā nodrošinājums SIA "Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor" norēķinu kontā AS "Citadele banka" Nr. LV07PARX0003805160002 un, izmantojot elektronisko izsoļu vietni, jānosūta lūgums autorizēt to daļbāi izsolē. Pirkuma apmaks: tūlītēja samaksa vai nomaksa atbilstoši elektroniskās izsoles noteikumiem: https://www.possessor.gov.lv/upload/uploads/e-izsoles_noteikumi_.pdf. Par nosolīto objektu nosolītā augstākā cena vai objekta nomaksas pirkuma gadījumā 10% avanss no nosolītās cenas, atrēķinot iemaksāto objekta nodrošinājumu, jāsamaksā divu nedēļu laikā no izsoles noslēguma dienas. Elektroniskās izsoles norises noteikumi: <https://izsoles.ta.gov.lv/noteikumi/1>. Tālrunis uzziņām 67021413, 67021397.

APSVEIKUMS

Ziemassvētki ir pārdomu, mīlestības un cerību laiks. Lai izdodas noticēt brīnumam, dalīties labajā, radīt prieku līdzilvēkos! Lai 2022. gads atnāk ar piepildījumu tam, ko visvairāk vēlaties, ar dzīvesprieku, stipru veselību, jaunradi un rosību kā lielo, tā mazo rūķu saimei! Lai viss izdodas manai pirmsskolas izglītības iestādei *Liepziedīņš!*

Vienmēr esmu domās ar jums.
Zinaīda Kolerte

PĒRK

MĀJU Kuldīgā vai Kuldīgas novadā. Tālr. 22190033.

Vēlos pirt **VIENSĒTU** ar lauksaimniecības zemi Turlavas pagastā, Kuldīgas novadā. Tālr. 28352758.

Lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 26630334.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

AUTOMAŠĪNAS metāllūžņiem. Tālr. 23554302.

TRAKTORU T-150K, *Karpatec PEA 1.0*. Tālr. 25650875.

Vecas padomju lauku **TEHNISKĀS PASES** motocikliem *IŽ-350, IŽ-49, M1A, K-125, K-750, M-72, MT-9, NSU, DKW, Zündapp*. Tālr. 25566059.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Abonē e-avīzi

un lasi jaunākās ziņas savā datorā!

www.kurzemnieks.lv

DAŽĀDI

TELPU kosmētiskais remonts, demontāžas darbi, santehnika, materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29605105, 28205914.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; meža audzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

VAJADŽĪGI

SIA **AGROTEHNIKA** (46103004414) **PIEDĀVĀ DARBU** rezerves daļu pārdevējam, autokrāsotājam, autoatslēdzniekam. Var nodrošināt ar labiekārtotu dzīvokli. Alga: no 1000 EUR. CV sūtīt: agrotehnika.kuldīga@apollo.lv. Tālr. 29495600.

Meklē **MEŽSTRĀDNIEKUS**. Samaksa katru dienu, 30 EUR dienā! Elvis Šteinbergs. Tālr. 23202731.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Āris)

LĪDZJŪTĪBAS

*Ļauj skaņai izskanēt,
Ļauj sāpei izsāpēt,
Ļauj upei aiztecēt,
Ļauj...*

/I.Auziņš./

Izsakām dziļu līdzjūtību Ingūnai Smutovai, mammiņai aizsaulē pavadot. PII *Bitīte* kolektīvs

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.*

/J.Rūsiņš./

Dalām bēdu smagumu ar tuviniekiem, SKAIDRĪTI aizsaules ceļā pavadot. Bijušās kolēģes *Cirulīti* – Astrīda, Dzidra, Antonija, Agrita

*Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.*

/A.Rancāne./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību Dacei Griezei, tēvu mūžībā pavadot.

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat – ar citām puķēm,
citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.*

/M.Zviedre./

Skumju brīdī esam kopā ar Daci, no tēta atvadoties. Kolēģes un nodaļas iemītnieki

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Agitai Zariņai, no mammiņas uz mūžu atvadoties.

Kaimiņi no mājām *Airītes, Cimdiņi, Saulgrieži, Dālderī, Madaras, Silavas, Pilādži, Sprīdīši*

Izsaku līdzjūtību tuviniekiem, EDGARU FIDLERU mūžībā pavadot. Kaimiņiene Svetlana Skaldmane

*Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuli,
Apsedz viņu silti, silti
Savām skuju villainēm.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Ilzei, māti zaudējot. Kolēģes no 52. aptiekas

*Tēva padoms, tēva mīla
Mūžam sirdis nezudīs.*

/Z.Purvs./

Visdziļākā līdzjūtība Raivo, tēti mūžībā pavadot.

SIA *Korkalns* kolektīvs

20. decembra rītā mūžībā aizgāja bijusī bērnodarzu *Ābelīte* un *Cirulītis* audzinātāja **SKAIDRĪTE ŠULCE (SMUTOVA)**. Izvadīšana 23. decembrī 13.00 no Aizputes ielas kapličas. Meita

LAIKA PROGNOZE

Balti un arī auksti

Ziemassvētki klāt, un, kā sinoptiķi solījuši, tie būs balti un nāk arī ar aukstu laiku, dažbrīd brāzmainu vēju. Ar nelielām izmaiņām tā paies decembra trešās dekādes lielākā daļa.

Nedēļas sākumā Latvija atradās divu anticiklonu ietekmē: Skandināvijas centrālā un Krievijas rietumu. Abi gādāja par arktiskā gaisa ieplūšanu Baltijā, brīžiem brāzmainu ziemeļu vēju, kā arī sniegu no jūras un līča puses. Tā atsevišķās joslās sniga pat diezgan intensīvi, bet citur gaisā virmoja vien retas pārsļas. Turpmāk no Krievijas ciklona attālināsimies – būsīm jauna anticiklona centrā. Vējš pierims, tomēr aukstums būtiski nemazināsies, toties snigs daudzviet. Tur, kur jau sasniedzis, lauksaimnieki var nesatraukties, bet tur, kur sniega sega maza vai tās nav nemaz, pastāv kailsala risks. Savukārt Kurzemē snigšana var radīt raizes autovadītājiem, jo pasliktinājušies braukšanas apstākļi – jau nedēļas sākumā Ziemeļkurzemē ap Kolku un Mērsragu, kā arī Tukuma pusē izveidojās 10–15 cm bieža kārta. Turpretī Vidzemes rietumos

un Zemgales austrumos līdz Ziemassvētkiem sniega maz, dažās vietās nemaz, bet sals būs bargs. Iznāk tāda kā sacensība starp salu un sniegu, kurš atnāks ātrāk.

Pirmssvētku steigā, gādājot egli, dāvanas sirds siltumam un mielastu ģimenei, āra apstākļi tik ļoti nerūp. Galvenokārt ir interese, kādi tad būs Ziemassvētki. Meteostacijas prognozē, ka tie nāk ar temperatūras pazemināšanos. Ceturtdien Viduskurzemē dienā būs ne zemāk par –4, piektdienas pievakarē līdz –7. Tiem, kuri dosies uz dievnamiem svinēt Kristus atnākšanu, jāgatavojas, ka ārā būs vēl aukstāk. Turklāt jāreķinās ar strauju, pat pretēju vēja virziena maiņu. Priekšpusdienā vēl būs mērens dienvidu vējš, pēcpusdienā pēkšņi pūtīs ziemeļi (līdz 4 m/sec.), dažas stundas vēlāk to nomainīs rietenis, kas valdīs arī sestdien un svētdien. Pirmie Ziemassvētki solās būt saulaini, nokrišņi nav gaidāmi, sals nebūs ļāvis baltajai segai pazust. Svētdien parādīsies sniega mākoņi un būs mazliet siltāk.

Daina Tāfelberga

VĀRDADIENAS

No 23. līdz 29. decembrim

- 23. Viktorija (11 908), Balva (28)
- 24. Ādams (241), Ieva (9490)
- 25. Stella (409), Larisa (7030)
- 26. Dainuvīte (132), Gija (50), Megija (1300)
- 27. Elmārs (1302), Inīta (1930), Helmārs (9)
- 28. Inga (12 310), Ivīta (575), Irvīta (2), Ingeborga (26)
- 29. Solveiga (797), Ilgona (23)

Populārākie: Inga un Elmārs.

Gribēja Tomu, bet piedzima meitiņa

Ieva Gūtmane, kuldīdzniece, divu kaķu saimniece:
 – Mamma ļoti gribēja puisīti, tāpēc man bija plānots vārds Toms, bet, tā kā piedzima meitiņa, man ielika vārdu Ieva. Mamma paziņai bija meitiņa ar tādu vārdu, un viņa bijusi ārkārtīgi mīla un jauka. Man vārds ļoti patīk. Visi domā, ka Ievas neviens neatceras apsveikt, jo vārdadiena ir Ziemassvētkos, bet tā nav. Vēl priecājos, ka vārdadiena vienmēr ir brīvdiena. Kad gāju volejbola treniņos, trenere citreiz mēdza nosaukt par Ilzīti, bet tā bija komandas biedrene. Laikam bijām līdzīgas. Kad skolas apmaiņas programmā braucu uz Īriju, tad mani sauca par Dženiju – Jenny, lai vieglāk izrunāt. Citi vārdi man nav piedēvēti.

Amanda Gustovska

JOKI

Parkā jaunais tēvs šūpo ratiņus, kuros brēc bērnelis, un visu laiku atkārtō:

- Tikai mieru, Andri! Nomierinies, Andri!
- Garām iet kāds vecāks kungs:
- Bērnu nevarat nomierināt? Labāk paņemiet Andri rokās!

Tēvs:
 – Andris esmu es! Es esmu Andris!

.....

- Es televīzijā skatos tikai kanālus par zvēriem.
- Tur visi kanāli ir par zvēriem, tikai *Discovery* ir par dzīvniekiem.

.....

- Kā jūs uzaudzinājāt tik gudru un labu puiku?
- Ar meliem, draudiem un šantāžu.

PĒRKAM
 Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
 www.metsaforest.com/lv

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
 Tālrunis 63324881.

Ziemassvētku tirdziņš jaunā vietā

17. un 18. decembra pievakarē līdz šim neierastā vietā – Kaļķu ielas uzņēmēju kvartālā – bija sarīkots tirdziņš *Ziemassvētki dun Kuldīgā*. Ieradušies gan vietējie ražotāji, gan no tālienes atbraukušie, piedāvājot dažnedažādas lietas un gardumus.

Skanēja Ziemassvētku dziesmas, īpašu noskaņu uzbūra gaismas un rotājumi, kas lika pasmaidīt gan lielajiem, gan mazajiem, bērni varēja pašūpoties. Cilvēku interese bija diezgan liela, jo, lai kvartālā iekļūtu, vajadzēja kādu laiciņu pastāvēt rindā. Šo pasākumu rīkoja pašvaldība, novada tūrisma attīstības centrs, Kuldīgas biznesa inkubators, *Kuldīgas komūnālie pakalpojumi* un šī kvartāla uzņēmēji.

KĀJĀM – SINEPJU BUMBAS

Kristīne Treimane no Saldus puses Pampājiem atbraukusi ar vannas bumbām: „Tās ir pašu meistarotas. Strādājam tikai ar

Ziemassvētku tirdziņš Kaļķu ielas kvartālā Kuldīgā.

ēteriskajām eļļām un šī sviestu, kas ir krēmbumbu sastāvā. Tās tagad modē – ir gan vannai domātas, gan jaunums – vannas bumbas kājām. Tās īpaši iecienītas vasarā, taču arī ziemā ir pieprasītas. Pārdodam sinepju bumbas kāju vannāšanai – kad ir apaukstēšanās, tad ļoti noderīgas. Vē mums topā

ir veselības komplekts: vannas bumbas kājām, dzērveņu medus ar ķiploku un cidoniju tēja.”

KAZAS, AITAS UN GOVS PIENA SIERS

SIA *Burkānciems* produkciju no Madonas puses atvedis Stefans Millers: „Ir no govīm, aitas un kazas

piena. Vēl ir franču mīksts siers un marmelāde. Mums ir krietns pulks ar kazām, kuras mīlam un barojam ar Mētrienas sienu. Jo labāk baro, jo vairāk piena dod, un tas nozīmē tikai vienu – vairāk siera klientiem.”

NO PAŠAS DĀRZA

Anda Sudakova no Talsiem ieradusies ar dārza labumiem: „Tirgoju produkciju no visa, kas izaug mūsu dārzā: ābolus, arī žāvētus, tāpat piparmētru sīrupus, sukādes, ievārījumu, medu, augļu un ogu sulas.”

MAKRAMĒ LAIMES MEZGLI

Baiba Karole no Talsiem atbraukusi pirmoreiz, lai cilvēkus Kuldīgā iepriecinātu ar saviem mezglajumiem, un uzņēmums angļiski saucas *Knots for Happiness* jeb laimes mezgli: „Katru savu darbiņu esmu izcakinājusi ar mīlestību. Ir laimes mezglu šūpoles, eņģeļi, šī, somiņas, preces zīdaiņiem,

šampaniešu, cepuru un puķu podu turētāji. Kas var būt skaistāks! Ar makramē nodarbojos trešo gadu. Es šīs lietas arī iznomāju, jo piedalos pasākumu noformēšanā.”

DABAI LABVĒLĪGAS CEPUMU FORMIŅAS

Ilzes Frīsones darinājumiem ir pieprasījums, jo daudzi steidz iegādāt pa kādai cepumu formīnai no Skrundas uzņēmuma *Trik Design*: „Nodarbojamies ar trīs dimensiju drukām. Drukājam visvairāk lietas: dekorācijas, vāzes, rāmīšus, citus interjera priekšmetus un vēl daudz ko. Ziemassvētku laikā izlēmām piedāvāt cepumu formiņas, un interese ir ļoti liela. Tās drukājam no ekoloģiskas plastmasas, kas sadalās nevis 500 gados, bet aptuveni 100 gados. Ražošana ir diezgan draudzīga, jo izdala ne pārāk daudz CO₂ izmešu.”

Amanda Gustovska
 Lauras Vilertes foto